

Dvēseļu vilcieni pirms 80 gadiem

14. jūnijā apritēja 80 gadu kopš Padomju Savienības organizētajām masu deportācijām Latvijā. Pieminot vairāk nekā 15 000 cilvēku, kuri izsūtīti 1941. gadā, visā valstī norisinājās piemiņas pasākums *Aizvestie. Neaizmirstie. 80 gadi kopš 14. jūnija deportācijām*: no 11.00 vienlaikus tika skaļi lasīti togad izsūtīto iedzīvotāju vārdi un uzvārdi.

1941. gadā uz Sibīriju izsūtīto Kuldīgas novada iedzīvotāju vārdi un vecums tika minēti kopā ar dzīvesvietu: ielu, pagastu, mājas nosaukumu. Lasa Alise Valtere un Baiba Rozevska.

Kuldīgā atceres pasākums sākās deviņos no rīta ar piemiņas brīdi pie akmens Pētera ielā. Tajā piedalījās novada domes pārstāvji, politiski represēto biedrības priekšsēdis Uldis Jumiķis, muzeja krājuma glabātāja Ingrīda Pole un Kuldīgas katoļu draudzes prāvests Vjačeslavs Bogdanovs. Emocionālo gaisotni papildināja mūzikas skolas sniegums. Pasākumu varēja skatīties pašvaldības feisbuka lapā.

No Kuldīgas novada tika aizvests vairāk nekā 400 cilvēku, un 11.00 visu vārdus pie piemiņas akmens lasīja iedzīvotāji. No dažādām pašvaldībām lasījumi tika pārraidīti interneta vietnēs *LSM.lv* un *LNB.lv*, kur ir arī izdevniecības *Jāņa sēta* digitālā karte. Tajā ievietoti piemiņas pasākumu videomateriāli, ziņas par izsūtītajiem, iemūžinot deportāciju stāstus un sekas.

Idejas autore ir Eiropas Parlamenta deputāte Sandra Kalniete, kura teikusi: „Ikviens izsūtītais ir pelnījis, lai viņš nebūtu tikai sīka vienība kādā lielākā, apkopojošā skaitlī.” Pasākumu rīkoja Valsts prezidenta kanceleja un Latvijas Nacionālā bibliotēka kopā ar Latvijas Nacionālo arhīvu, *Jāņa sētu* un sabiedriskajiem medijiem.

Jāņa Siliņa teksts un foto

Inga Mālniece – PEP mamma: „Kad sieviete gaida bērniņu, visi viņu lutina, bet, tiklīdz bērniņš piedzimst, fokuss pāriet uz mazuli, mammu noliekot otrajā plānā. Patiesībā viņa ir pati svarīgākā, jo tikai kopā ar laimīgu mammu laimīgs būs mazulis. Un nekad otrādi.”

→ 6. lpp.

Sāk diskusijas par jaunā Kuldīgas novada attīstības programmu septiņiem un arī 25 gadiem.

Šoreiz – par izglītību.

→ 4. lpp.

Kā Rendā pavadīta Baznīcu nakts, tirgus un orientēšanās? Gaida arī balles.

→ 5. lpp.

Ko cilvēki vēlēšanās nezināja?

Vai visu vajadzēja pasniegt uz paplātes? Skaidro Centrālās vēlēšanu komisijas informācijas nodaļas vadītāja Laura Zaharova.

→ 3. lpp.

Austiņas: kuras labākas? Kā izvēlēties bērniem un jauniešiem piemērotākās?

→ 8. lpp.

Latvijas radošo personību darbu tirdziņš Skrundā.

→ 12. lpp.

Piektdien, 18. jūnijā:

- Lai peldēt ir droši.
- Studiju gads – attālināti.
- Tehnikuma absolventi tuvplānā.
- Mucenieku ielas stāsti.

REDZĒJUMS

Virtuves paradumi

Laura Bitiniece

Vasaras vieglumam pieder nejausi uzietā grāmata *Psiholoģija un kulinārija vai kulinārija un psiholoģija*. Psiholoģe un pavārs kopā sprieduši, kā dažādi laikmeti veidojuši virtuves paradumus. Grāmata rosina pārdomas par savu un citu attieksmi pret ēdienu un visu ar to saistīto, kā arī noteikti var kalpot kā aizraujošs temats sarunām pie galda.

Manā interpretācijā akmens laikmeta cilvēku mūsdienu virtuvē raksturo turēšanās pie divām trim zināmām sastāvdaļām ēdienā, treknu un lielu gaļas gabalu izvēle, kas šim cilvēkam signalizē par garantētu sāta sajūtu. Jauni ēdieni neizraisa interesi un sagādā vilšanos. Viduslaikos pavārmāksla ir noslēpums, ko glabā aristokrātija un klosteri, tāpēc vienkāršā tauta stingri pieķeras dzimtas receptēm, kas demonstrē saimnieces spēju ekonomēt un top no ierobežota produktu klāsta.

„Jūgendstila cilvēks uz viesībām ierodas ar ziediem, bet pašam mājās ir skapis ar galdautiem, salvetēm un vāzēm.”

Baroks un rokoko iezīmē brīdi, kad ēdiena būvētāji zināšanās par virtuvi krietni atpaliek no pavāriem māksliniekiem. Valda falšums, pompozitāte, izlikšanās turīgākiem un manierīgākiem nekā patiesībā.

To nomaina romantisms – piknika galdauts un izbraucieni zaļumos. Virtuvē katrai tasītei ir savs stāsts, tā ir intīma vieta, kurā pakarinātas salmu cepures, sīpolu virtenes un ārpaules, veido viesistabas, kurās ienes restorānu mājās. Šāda tipa cilvēkam ir kafijas automāts, vafeļu panna, saldētavas un krānsis. Ēst gatavošana nozīmē izglītību – ir jāzina pamatpozīcijas. Jūgendstils izceļas ar galda noformējumu. Ēdiens top racionāli (neizmetot), sezonāli, un to bauda harmoniskā vidē. Jūgendstila cilvēks uz viesībām ierodas ar ziediem, bet pašam mājās ir skapis ar galdautiem, salvetēm un vāzēm.

Kolektīvisms ievieš vienotu ēdienreizes laiku un ēdnīcas un piedāvā uzkodas (sviestmaizes ar desu, gurķītšus utt.) pat svētku galdā. Masiņu vietā tiek lietoti tīkliņi, lai visi redzētu, ko veikalā esi iegādājies no vienādotā produktu klāsta. Savukārt mūsdienu paradumos autori izceļ kā vēlmi pēc bioloģiski audzētas pārtikas, ēdienu saistot ar veselību, tā pieaugošo vīrieša lomu virtuvē līdzās sievietei.

Interesanti ir tas, ka var strīdēties gan par šādu virtuves psiholoģiju (vai var tik vienkārši tipoloģizēt un vai vēsture izprasta adekvāti), gan par to, kurai grupai vairāk piederam, ja tās akceptējam.

TRĪS PAR VIENU

Jaunais Kuldīgas novads aicina iedzīvotājus iesaistīties attīstības plānošanā un mājaslapā www.kuldiga.lv aizpildīt anketu, ieteikt, kādi darbi darāmi gan īstermiņā (no trim līdz pieciem gadiem), gan ilgtermiņā (10–15 gados) un kādas jomas jāuzlabo: atbalsts uzņēmējiem, mājokļu jautājums, veselības aprūpe utt. Ko par to saka Kuldīgas, Alsungas un Skrundas uzņēmēji?

Kādi darbi paplašinātajā Kuldīgas novadā darāmi drīzumā un nākotnē?

„MAN VISS IR BEIDZIES”

1. Dainis Strujevičs (Alsunga): – Man par šo visu pat runāt negribas. Mana darbība Alsungā ir beigusies, un tas viss, *pateicoties* valdības ierobežojumiem. Es uz

vēlēšanām neēju jau sen, jo es gribu balsot par tiem cilvēkiem, kuri reāli ir spējīgi kaut ko izdarīt, nevis par partiju programmām. Tie, kas visu *sačakarēja* iepriekšējā novadu

reformā, lai tagad atdod atpakaļ naudu, kuru saņēma! Kur tā palika? Kur tika izsenkāta?

JĀDOMĀ PAR JAUNIEM CIVĒKIEM

2. Valdis Pakulis (Skrunda): – Ilgtermiņā jāuzlabo daudz lietas, un daudzi gaida lielas lietas, piemēram, ātrgaitas lielceļu no Kuldīgas uz Rīgu, bet ir jābūt ar mazajām. Primāri jā rūpējas, lai jaunajā novadā būtu cilvēki, kuri te dzīvo. Tas, ka iedzīvotāju skaits visu laiku krītas, nav labs rādītājs. Galvenais uzdevums ir panākt, lai jaunieši nebrauc prom. Jārada tāda vide, lai jaunieši gribētu palikt šeit. Domes pamatuzdevums būtu rūpēties par infrastruktūru.

Nākamie ir sakari: svarīgi, lai mūsdienās ikvienam būtu stabils interneta pieslēgums un lai viņš varētu

strādāt. Es gan nezinu, vai pašvaldībai jau nav bijušas šādas sarunas, kas un kā to ietekmē, bet tas ir svarīgs faktors. Nākamais – jānodrošina pamatpakalpojumi, kā kanalizācija, ūdens un citi, visiem un visur, jo jaunie cilvēki negribēs dzīvot bez komforta.

Jādomā arī par dzīvojamo fondu: ne vien jaunu māju celtniecību, bet arī veco renovāciju. Mēs bieži vien daudz ko sakārtojam tā, ka pēc tam viens neko nevar darīt bez simt saskaņošanām. Tas apgrūtina. Es ieteiktu jaunajai domei vadībai pārskatīt lietas, kas varbūt ir nebūtiskas, ko cilvēki var darīt vieglāk,

protams, stingros grožos paturot svarīgāko. Vajag, lai cilvēkiem būtu brīvākas rokas un viņi paši varētu kaut ko būvēt, atjaunot. Dome var sakārtot ne vien ielas, bet arī noteikumus, lai tie kļūst cilvēkiem draudzīgāki, jo to tiešām ir daudz. Parastajam iedzīvotājam ir grūti, jo tikai tad, kad sāk kaut ko darīt, viņš saprot, cik daudz ir noteikumu, cik atļauju vajag, un bieži vien rokas nolaižas. Ir jāņem vērā gan jaunu cilvēku vēlmes, gan katras vietas specifika, jo Kuldīgā tā ir viena, Skrundā – cita, bet Alsungā – vēl cita.

JĀSĀK PELNĪT ILGTERMIŅĀ

3. Kaspars Bergmanis (Kuldīga):

– Tā ir ļoti plaša tēma, jo svarīgas ir detaļas. Es vienmēr esmu teicis, ka katram jā dara savs darbs. Pašvaldībai likumā ir ierakstīts, kas tai jānodrošina. Uzņēmējiem jā dara savas lietas, respektīvi, jāattīsta ražošana, pakalpojumi, darbavietas. Jādomā, kur tie cilvēki ar labām algām dzīvos. Patiesībā labi atalgotiem speciālistiem par dzīvesvietu būtu jādomā pašiem. Savukārt pašvaldībai jādomā par infrastruktūru, sociālo sfēru, veselību – tā vispārināti.

Droši vien jābūt konkrētam plānam, bet pie mums tas notiek citādāk. Attīstības plāns lielās vadlīnijās ir, bet tas ir tādos *apaļos teikumos*. Ar to par maz. Pats sliktākais ir tas, ka publiskais sektors rīkojas ar dāvināto naudu, respektīvi, kad

tā parādās, tad par ģenerālo plānu aizmirst un mēģina iet pēc tās naudas. Sanāk liela nelohika.

Mēs, biznesmeņi, neskatāmies, kam naudu dala. Ja uzzināšu, ka lauksaimniecībā var iegūt atbalstu, es nesākšu nodarboties ar lauksaimniecību. Bet pašvaldība raujas uz to pusi, kur nauda. Ja plāns ir, no tā nav jālec ārā. Ir bijuši gadījumi, kad biroju un ražošanas ēku grasās celt par katru cenu, jo parādījusies nauda. Vai arī ir dzīva doma uzbūvēt daudzdzīvokļu mājas, nezino, kas tur dzīvos. It kā jaunajiem speciālistiem, it kā daudz bērnu ģimenēm, it kā būs sociālie dzīvokļi, bet nav skaidrs, vai būs, kas dzīvo. Ir domas, kur iet, ko darīt, bet nav turēšanās pie stratēģiskā plāna.

Ar dzīvojamo fondu Kuldīgā nav tik traģiski. Noturēt zemu atalgotu darbaspēku ar to dzīvojamo fondu,

ko uzbūvēs, ir aplami. Ir jāattīsta uzņēmējdarbība, lai cilvēkiem var maksāt lielas algas un viņi paši spēj parūpēties par dzīvesvietu. Mēs savā pēdējā objektā diviem saviem speciālistiem dosim dzīvokļus. Nevar būt tā, ka speciālistiem ir maza alga, tāpēc viņi iet uz pašvaldību prasīt dzīvokli. Dzīvojam kapitālismā, bet gribam sociālismu.

Pašvaldībai ir daudz neizmantotas zemes. Vajadzētu iekārtot tur infrastruktūru, tad zemi sadalīt un izsolīt pārdot tiem, kuriem būtu iespēja celt savu māju. Es Kuldīgā nezinu nevienu vietu, par kuru pašvaldība tā domātu. Kāda jēga uz izsoli dot lielu zemes gabalu un iegūt pārsimt tūkstošus vienu reizi, ja ir iespēja iegūt daudzus nodokļu maksātājus uz gadu gadiem?

Alberts Dinters

FOTOKOMENTĀRS

Kur likt vecu skārda atkritumu urnu? Dot tai otro iespēju, kā to dara Mālu ielā. No smirdošu pārpalikumu krātuves tā pārvērtusies skaistu ziedu turētājā, priecējot garāmgājējus.

MANUPRĀT

Par to skaļi nerunāja

Pirmsvēlēšanu laikā vairāki cilvēki baidījās atklāti paust savu viedokli par jaunā novada tapšanu. Citi pat atteicās sacīt, vai ies balsot. To vairāk manīju pašvaldības, tostarp izglītības iestāžu, darbinieku lokā. Kādēļ cilvēki baidās izteikt domas par vēlēšanām un to, kas novadā būtu jāmaina? Bailes sacīt skaļi ir raksturīgas mazajos nava-

dos, kur viens otru pazīst. Ja viedoklis ir negatīvs, cilvēks tiek atzīmēts *melnajā sarakstā*. Taču kā cilvēku drīkst marķēt? Vai vēl joprojām domāšana palikusi padomju laikos, kad viss, ko teica skaļi, tika cenzēts? Ir sen pienākuši laiki, kad vietā, kurā dzīvojam, par savām bēdām ir jārunā, lai problēma tiktu novērsta. Kā tad citādi novada pārval-

de uzzinātu, kas iedzīvotājiem uz sirds? Nezina iemeslu, kādēļ tik daudzi atteicās vēlēšanas komentēt un pat nevēlējas teikt, vai piedalīsies. Ja tās ir bailes par amata saglabāšanu, tad rodas jautājums, vai balss ierobežošana ir samaksas vērtā. Cilvēkiem viedoklis jāpauž skaļi, lai tas tiktu dzirdēts!

Jānis Siliņš

RUNĀ SPECIĀLISTS

Grib, lai visu pasniedz uz paplātes

Vēlēšanu dienā *Kurzemnieks* pieredzēja iedzīvotāju un arī vēlēšanu komisiju locekļu neinformētību par dažām vēlēšanu tiesībām. Lūdzām speciālisti to komentēt. Viņa arī izklāsta domas par zemo vēlētāju aktivitāti.

Laura Zaharova,
Centrālās
vēlēšanu
komisijas
informācijas
nodaļas
vadītāja

JĀBŪT DEKLARĒTAM 90 DIENAS IEPRIEKŠ

Tāda kārtība, ka tiesības vēlēties pašvaldību ir tiem, kuru dzīvesvieta tur reģistrēta 90 dienas pirms vēlēšanām, ir spēkā jau kopš 2004. gada un noteikta Pašvaldības domes vēlēšanu likuma 5. pantā:

„(1) Latvijas Republikā tiesības vēlēties domi ir:

1) Latvijas pilsonim;
2) Eiropas Savienības pilsonim, kurš nav Latvijas pilsonis, bet ir reģistrēts iedzīvotāju reģistrā.

(2) Tiesības vēlēties ir personai, kura vēlēšanu dienā sasniegusi 18 gadu vecumu, ir reģistrēta vēlētāju reģistrā un vismaz 90 dienas pirms vēlēšanu dienas ir reģistrēta dzīvesvietā attiecīgās pašvaldības administratīvajā teritorijā, vai personai, kurai attiecīgās pašvaldības administratīvajā teritorijā pieder likumā noteiktajā kārtībā reģistrēts nekustamais īpašums.”

Informāciju par balsošanu publicējam savā mājaslapā www.cvk.lv un sociālo tīklu vietnēs, izplatījām gan medijiem, gan pašvaldībām. Tika sagatavotas infografikas, plakāti, videoieraksti un audioieraksti, kā arī materiāls vieglajā valodā. Tāpat bija reklāmas televīzijā, radio, sociālo tīklu vietnēs *Facebook* un *Instagram*. CVK nodrošināja uzzīnu tālruni 67049999, lai vēlētāji var iegūt atbildes uz jautājumiem. Mājaslapā informācija ir ne tikai pie jauniešiem, bet arī sadaļā par vēlēšanām. Nosacījums, ka balsot var tur, kur dzīvesvieta

reģistrēta 90 dienas pirms vēlēšanām, tika iekļauts informācijā plašsaziņas līdzekļiem.

CVK sadarbībā ar pētījumu centru SKDS martā rīkoja aptauju, kurā jautāja arī par to, ko cilvēki par vēlēšanām gribētu zināt. 52% atzina, ka ne par vienu piedāvāto jautājumu plašāku informāciju nevēlas.

ZEMĀ AKTIVITĀTE

Vēlēšanu aktivitāti ietekmē vairāki faktori, un šis jautājums vairāk jāuzdod politologiem un sociologiem. Minētajā CVK aptaujā savu lēmumu 5. jūnija pašvaldību vēlēšanās nepiedalīties cilvēki visbiežāk skaidroja ar to, ka neredz tam jēgu (37%). 14% atbildēja, ka vairs nav ticības un viņi neuzticas nekam, 11% – ka politika viņus vispār neinteresē. Tādu uzskatu, ka viņu balss neko neietekmē, pauda 5%. Tikpat atbildēja, ka vēlēšanās nekad nepiedalās, bet 4% norādīja, ka neies Covid-19 pandēmijas dēļ. Iespējams, daļu neuzrunāja partiju politiskais piedāvājums. Turklāt Saeima grozīja Vēlēšanu likumu, nosakot, ka kandidātu sarakstu vairs nevar iesniegt vēlētāju apvienības, bet pašvaldībās daļa iepriekš balsoja tieši par apvienību sarakstiem. Arī priekšvēlēšanu aģitācija kovidā apstākļos bija citāda – vairāk sociālajos tīklos, nevis klātienē vai vidē, līdz ar to, iespējams, daļu tā nemaz nerasniedza.

CVK jūlijā vēlreiz plāno vēlētāju aptauju, kurā atkārtoti vaicāsim, kāpēc šīgada pašvaldību vēlēšanās viņi nepiedalījās.

PĒC PUBLICĒTĀ

Jāprasa lielsaimnieku atbildība

„Nu, tā ir vistīrākā naudas izšķērdēšana!” izlasījis *Kurzemniek* par pašvaldības līgumu ar SIA *City Camping*, kas latvāņus ar herbicīdiem apstrādās arī vairākos pagastos, redakcijai piezvanīja satraukts turlavnieks.

„Man ir maza saimniecība, es regulāri ar izkapti visu apļauju, neļauju tiem pļesties, bet lielsaimniekiem gan te aug četrus metrus augstumā! Viņi ar savu smago tehniku braukā pa visurieni, un tā tie latvāņi tālāk izplatās!”

Ko iesākt? „Zinu gan – Lauku atbalsta dienests varētu ietekmēt ar platību maksājumiem, samazinot tiem, kuri paši tos latvāņus neapkaro,” rosina turlavnieks.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai lasāt grāmatas? Vai esat dzirdējuši par audiogrāmatām?

Vaira Gutāne, pensionāre:

– Audiogrāmatas neesmu mēģinājusi, bet dzirdēts ir. Kādreiz, kad strādāju, lasīju romānus, bet nu jau daudzus gadus tiešām neesmu grāmatāi pieķērusies klāt. Pensionāram nav laika – jāvāc mazbērni. Vakaros esmu nogurusi un acis sāp. Es daudz nūjoju un staigāju.

Mārtiņš Mednieks, skolotājs:

– Pārsvārā lasu mācību literatūru par kokapstrādi, kur var kaut ko jaunu iemācīties, jo tas noder gan darbā, gan skolā. Audiogrāmatas tagad nāk modē – izmantojam arī skolā. Dodam audzēkņiem interneta saites, kurās var ieiet noklausīties. Man labāk patīk grāmata rokā – es laikam tāds vecmodīgāks cilvēks, bet man īstu grāmatu lasīt ir vieglāk. Planšetēs neesmu mēģinājis – tās mani neuzrunā.

Anna Rudzroga-Streiča, pediatre:

– Pēdējā laikā ļoti maz, jo ir daudz cita, ko darīt. Pirms tam lasīju diezgan daudz, un iecienīta bija daiļliteratūra. Es ieteiktu jaunām meitenēm un sievietēm izlasīt Džeinu Ostinu, un jauniešiem jāatgriežas pie Harija Potera. Šīs ir divas manas topa izvēles. Audiogrāmatas esmu klausījusies, bet pārsvārā angļu valodā. Tās sērījas, kuras nav atrodamas latviski, mēģinu atrast un noklausīties angļiski. Priekšroku, protams, dodu taustāmajai grāmatai.

Dagnija Sideja, grāmatvede:

– Es lasu, bet iesāktu nevaru pabeigt, jo pietrūkst laika. Kamēr grāmatu varu paņemt rokā, audiogrāmatas nemēģināšu. Negribu ne datorā lasīt, ne klausīties. Man tomēr svarīgi ir sajūst papīru un grāmatu rokā, ieiet grāmatnīcā, papētīt, kas interesē un kas ne. No bibliotēkām neņem. Man iecienīti ir kriminālromāni: lai būtu spraigi notikumi, lai es neieiegu. Patīk arī biogrāfiskie stāsti par ievērojamiem cilvēkiem, bet nevis tādiem, kuri grāmatu uzrakstījuši tāpēc, lai viņus ievērotu, bet par tādiem, kuri dzīvē kaut ko sasnieguši. Es gribu izlasīt visu īsto dzīvesstāstu no sākuma līdz beigām.

Gunta Zeme, atvaļinājumā:

– Šad tad palasu, visieciēnītākās ir biogrāfiskās gan par latviešu, gan ārzemju personībām. Par audiogrāmatām un lasīšanu planšetēs esmu dzirdējusi, bet tās man nepatīk. Svarīgi, lai būtu grāmata ar papīru. Reizi pusgadā kādu izlasu, bet nevienu īpašu ieteikt nevaru – neatceros ne nosaukumu, ne autoru.

Ita Bērziņa, strādā *Kuldīgas komunālajos pakalpojumos*:

– Godīgi sakot, nelasu, vismaz siltajā laikā ne. Man ir dārzs, kurā daudz darba: jāpļauj zāle, jārušinas pa zemi. Ziemas un rudens vakaros palasu kādu vieglu žanru, kurā nav daudz jādodomā, jo ikdienu jau tā ir saspringta. Pēdējā, kuru izlasīju, bija ļoti forša, viegla un saistoša, bet nosaukumu neatceros. Audiogrāmatas nekad neesmu klausījusies, bet tās, šķiet, vairāk populāras jauniešiem. Man patīk, ka varu grāmatu atvērt un izlasīt. Es diezgan bieži eju uz grāmatnīcu un, ja kaut kas iekrīt acīs un uzņāk kāre, tad nopērku.

Katrina Blaua, Lauras Vilertes foto

LASĪTĀJS VAICĀ

Ātruma pārkāpēji apnikuši

Redakcijā vērsās kāda lasītāja, kura Kuldīgā dzīvo Baznīcas un Policijas ielas krustojumā: „Tur neviens neievēro 30 kilometrus stundā! Es esmu uz domi gājusi, bet – nekā. Tik ilgi esmu to piedzīvojusi, bet nu vadzis pilns. Vai nav iespējas tomēr panākt, lai šoferi ievēro vecpilsētā atļauto ātrumu?”

Kurzemnieks no novada domes saņem atbildi, ka sūdzības par minēto vietu pašvaldība saņēmusi vairākkārt. Līdzīgs jautājums, kā tur uzlabot drošību, izskatīts 7. maija transporta komisijas sēdē. Iepriekš ierosināts

atļauto ātrumu samazināt līdz 20 km stundā, taču komisijas ieskatā ar ceļa zīmēm to neatrisināt. Savukārt atkārtoti autovadītājiem atgādināt, ka šī vieta ietilpst zonā, kurā noteikti 30 km stundā, nebūs efektīvi, jo zonas ceļa zīmi nemēdz atkārtot – to izliek tikai sākumā un beigās, turklāt vecpilsētas koncepts paredz, ka pilsētas seno daļu ar ceļa zīmēm nedrīkst piebīvēt. Tomēr transporta komisija izlēmusi tūrisma sezonā no aprīļa līdz oktobrim ar puķu kastēm un koka barjerām brauktuvi sašaurināt un izveidot 3,6 m platu vienas joslas koridoru, ie-

rīkojot barjeru no Baznīcas ielas 27. ēkas virzienā uz Rātslaukumu, kur jau pašlaik ir zīmes nr. 208 (priekšroka pretim braucošajiem) un nr. 209 (priekšroka attiecībā pret pretim braucošajiem). Kad tiks saņemts vecpilsētas vides komisijas un *Latvijas Valsts ceļu* atzinums, *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* barjeras ierīkos. Papildus transporta komisija lūgusi Kuldīgas policijas iecirknim satiksmi Baznīcas un Policijas ielā kontrolēt pastiprināti.

Alberts Dinters

Lielākā daļa – Eiropas atbalsts laukiem

Rendenieki taujā, kāpēc centra dīķi vajadzēja tīrīt par pagasta naudu, – tādas runas joprojām kļūstot.

Pārvaldes vadītāja Kristīne Kuzmina skaidro, ka tās tiešām ir baumas. Oficiālā informācija ir tāda, ka projekts īstenots ar Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai atbalstu pasākumā *Vietas potenciālās attīstības iniciatīvas*. 2019. gada rudenī dīķis iztīrīts, bet pagājušajā gadā labiekārtota apkārtnē: tika izbruģēts celiņš, ierīkota vieta velosipēdiem, izlikti četri soliņi un divi puķu podi. Tagad centrā iedzīvotājiem ir patīkama atpūtas vieta. Kopējais finansējums bijuši gandrīz 38 tūkstoši eiro: 33 tūkstošus devusi Eiropas Savienība, bet tikai pieci ir Kuldīgas novada pašvaldības ieguldījums. Tāpat par pašvaldības naudu lauku ceļiem tikko pagasta centrā ar dubulto virsmas apstrādi būtiski uzlabotas divas ielas: Mēmā un Kuldīgas. To darīja *Saldus ceļinieks*.

Kur palika sols?

Kāds kungs Kurzemniekam lūdza palīdzību: viņš ikdienā dodas pastaigā, bet esot gados, tāpēc apsēžoties vajagot ievilkāt elpu. Liels bijis pārsteigums, ka Parka un Lapegļu ielā soliņu vairs neesot. Skaidro pašvaldības vides speciāliste Dace Jansone: „Parka ielā pie Nomaies ielas koka sols bija, bet tas ir noņemts, jo savu laiku nokalpojis. Tā vietā šogad tiks ierīkots jauns. Bet Lapegļu ielā soliņi nekad nav bijuši, tāpēc tos tur plānots ierīkot starp Piltenes un Ēdoles ielu.”

Vai tiešām būs jāatļauj azartspēles?

Visticamāk, Kuldīgas novada domei būs Rīgas uzņēmumam *LV Bet* jādod atļauja organizēt azartspēles Kuldīgā, Adatu ielā 5, jo pašvaldības apelācijas sūdzība ir noraidīta un Augstākās tiesas lēmums vairs nav pārsūdzams. Deputāti galīgo lēmumu pieņems ceturtdien.

Kā apvienoto komiteju sēdē skaidroja administratīvās nodaļas vadītāja Inese Ozola, uz ēku Adatu ielā 5 neattiecas neviens no likumā minētajiem ierobežojumiem azartspēļu rīkošanai. 2019. gadā dome atļauju atteica, pamatojot ar iedzīvotāju interešu aizstāvību. Taču normatīvajos aktos nav skaidri definēts, kas ir interešu aizskārumi. Turklāt būvniecības ieceres sabiedriskā apspriešana jau notikusi. Tiesas spriedums stājies spēkā un gribot negribot jāpilda. Ja deputāti balsos *pret*, lēmums droši vien tiks iesniegts Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā, un nepaklausības gadījumā var draudēt domes atļaušanas. Var būt arī finansiālas sankcijas. Deputāti pajokoja: interesanti, kuru domi atļaidīs – veco vai tikko ievēlēto.

Lēmums jāpieņem jau šomēnes, tātad vēl pašreizējam sasaukumam. Ir cerības uz jauno lokālplānojumu vecpilsētai,

kas var aizliegt šādu darbību konkrētajā vietā, un tad būs iemesls lēmumu anulēt. Taču plānojums stāsies spēkā ne agrāk kā gada nogalē, un arī pēc tam uzņēmums *LV Bet* būs tiesīgs darbību turpināt vēl dažus gadus.

Deputāte Brigita Freija norādīja, ka vajadzēs sabiedrībai skaidrot, kāpēc tā. Iedzīvotāji aptaujā (820 anketās – red.) taču bija pret azartspēlēm.

2019. gadā *Kurzemieks* šo procesu atspoguļoja vairākkārt. Vispirms martā spēļu zāles ieceri Adatu ielā prezentēja uzņēmums *LV Caffé*, bet decembrī ar to pašu ideju nāca uzņēmums *LV Bet* (abi reģistrēti vienā adresē Rīgā, Skanstes ielā 50). Abos patiesais labuma guvējs ir Polijas pilsonis Marcins Tomašs Voļskis, kuram kā dzīvesvietas valsts norādīta Andora. Katru Latvijas uzņēmumu viņš kontrolē caur savām kompānijām ārzemēs. *LV Caffé* īpašnieki tolaik bija viņa uzņēmumi Lielbritānijā un Lihtenšteinā. *Bet LV Bet* pieder M.T.Voļska Kipras uzņēmumam *Afuna Holdings Limited* (51%) un Lielbritānijas uzņēmumam *Osment Limited* (49%), liecina datu bāze *Lursoft*.

Daina Tāfelberga,
Dina Poriņa

Apstāsies divās citās pieturvietās

Atsaucoties pasažieru ierosinājumiem, no 16. jūnija uz eksperimenta laiku – trīs mēnešiem – gaidāmas izmaiņas maršrutā Skrunda–Nīkrāce, informē Autotransporta direkcija.

Autobuss, kas trešdienās no Skrundas izbrauc 7.20 un no Nīkrāces – 17.01, apstāsies pieturās *Tukuma dzirnavas* un *Pagastmāja*. Tāpēc pasažieru apmaiņa

nenotiks pieturās *Bērzkrogs, Zemgaļi* un *Nīkrāces pagrieziens*. Bet pirmdienās un piektdienās reiss būs tāds kā līdz šim.

Autotransporta direkcija aicina iedzīvotājus par braucienu paņemt biļeti, atgādinot, ka ziņas par reisa pieprasījumu veido izsniegto biļešu skaits. Par tirdzniecības pārkāpumiem var paziņot izziņā vai zvanīt pa tālr. 27776621.

Diskutē par jaunā novada attīstību

„No jūlija dzīvosim paplašinātā Kuldīgas novadā, un plānots izstrādāt attīstības programmu tuvākajiem septiņiem un arī tālākajiem 25 gadiem. Ļoti būtiska šajā procesā ir sabiedrības iesaiste, tāpēc būs gan aptaujas, gan darba grupas, kurās profesionāli un citi cilvēki strādās kopā,” saka Kuldīgas attīstības aģentūras vadītājas vietnieks Kaspars Rasa.

Lai izstrādātu ilgtspējīgas novada attīstības stratēģiju, 9. jūnijā notika pirmā no sešām tematiskajām diskusijām – *Izglītība un sports*. Piedalījās vairāk nekā 50 cilvēku no Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novada, lai noteiktu jaunā novada stratēģiskos mērķus, ilgtermiņa un vidēja termiņa prioritātes, konkrētus uzdevumus, kā arī investīciju projektus trim gadiem. Šos dokumentus izstrādā uzņēmumu apvienība *Konsorts* un *AC konsultācijas* kopā ar Kuldīgas novada domi.

Tās priekšsēde Inga Bērziņa priecējās par lielo interesi: „Ceru, ka darba grupa būs produktīva un sapratīsim, ko mēs novadā vēlētos redzēt. Pandēmijas gadi ieviešu izmaiņas, kas uz izglītību nākotnē liek skatīties nedaudz citādi. Ceram kopā nonākt pie ilgtspējīgākā modeļa.”

Kā vienu no lielākajām problēmām sporta attīstībā dalībnieki minēja jauniešu došanos prom no novada pēc devītās klases vai vidusskolas, sporta infrastruktūras trūkumu, tās pieejamību un uzturēšanas grūtības, jauniešu mazo interesi par sportu, fitnesa inventāra trūkumu. Tika rosināts sporta objektus atjaunot, veidot jaunus, rīkot pasākumus ģimenēm, veicinot izpratni par sporta ietekmi uz veselību, paplašināt pulciņu klāstu, kā arī radīt tādu piedāvājumu, kas radītu interesi blakus novados.

Kā galvenie uzdevumi interešu izglītībā un mūžizglītībā tika minēti šādi: veidot sadarbību starp pašvaldību, izglītības iestādi un uzņēmējiem, uzturēt pašvaldības objektus, apgūt digitālās prasmes, atrast jaunus pedagogus. Tika rosināts pārņemt citu novadu

Tematisko darba grupu diskusijas par citām tēmām notiks tiešsaistes platformā Zoom.

- Sociālekonomiskā situācija un ekonomika (18. jūnijā 10.00–12.30)
- Infrastruktūra (29. jūnijā 14.00–16.30)
- Pārvaldība un drošība (30. jūnijā 10.00–12.30)
- Vide (2. jūlijā 11.00–13.30)

labo praksi, digitālos centrus veidot ne tikai Kuldīgā, bet arī Alsungā un Skrundā, popularizēt karjeras izvēli, sadarbību ar reģionālajām augstskolām un skolām ārpus novada. Tāpat tika rosināts paplašināt izglītības komisiju, nosakot tās funkcijas, radīt dažādas darbības iespējas senioriem, iesaistot viņus sabiedriskajā dzīvē visā novadā.

Pirmsskolas un vispārējās izglītības lielākie uzdevumi ir: ieviest jauno izglītības saturu, uzlabot tehnisko nodrošinājumu, īpaši pirmsskolas posmā, modernizēt vidi, sevišķi laukos, uzlabot interneta pārklājumu. Kā iespējamie risinājumi tika minētas mobilo laboratorijas un dabas zinātņu centrs, kas atrastos novada centrā, vajadzība regulāri atjaunot tehniku un pedagogiem pilnveidot prasmes, meklēt jaunus speciālistus, piedāvājot arī dzīvesvietu. Tāpat vajadzīgas konkrētas vadlīnijas iekļaujošajai izglītībai, psihologi, logopēdi, skolu un bibliotēku sadarbība, lai informētu, ko bibliotēkas var sniegt.

Visi piekrita: piedāvājot iedzīvotājiem plašākas iespējas novadā, viņi nebūtu motivēti doties dzīvot citur. Kuldīgas, Skrundas un Alsungas iedzīvotāji ir aicināti aizpildīt aptaujas anketu un sniegt priekšlikumus novada attīstībai: https://ej.uz/Kuldigas_novada_aptauja.

Elisa Rudzīte

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Rumbā meklē dzirdes implantu, dzērāji izmanto silto laiku

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas inspektors Vilnis Strods.

7. jūnijs. Nedēļa sākas ar vairāku Kuldīgas ielu apskati, jo ir zināms, kur ir gan vienkārši nepareizi ierīkoti, gan vietas, kur saauguši latvāņi. Ar visiem zemiņu īpašniekiem notiek pārrunas par sakopšanu. Zvana cilvēks, kurš piesaka, ka ar ūdenslīdzēja inventāru nirs Ventas rumbā, jo tajā iekritis dzirdes implants. Vai izdevās atrast, nav zināms. Tad nākas braukt uz Estrādes parku, jo tur kāds jauniets dedzina zāli. Nogādājam bāriņtiesā, tad slimnīcā uz Covid-19 eksprestestu, pēc tam uz krīzes centru Ventspilī. Pa to laiku zvana, ka vīrietis reibumā grasās braukt ar auto. Palīdzēt nevaram, bet ziņojam Valsts policijai (VP). Tā kā esam aizņemti ar jauniem, nevaram izbraukt arī uz Rātslaukumu, kur kafejnīcas

apmeklētājiem traucē dūmi no kūpinātavas. Skvērā Aizputes ielā guļ mums labi zināms dzērājs – atvedam uz iecirkni, rakstām protokolu. Virkas ielā kaujas vairāki alkohola lietotāji. Ierodamies kopā ar VP, bet vainīgie pamukuši, piekautais rakstīs iesniegumu. Vēl divi piedzērušies vīrieši sēž uz kāpnēm Liepājas ielā un dzer – divi protokoli.

8. jūnijs. Dodamies pie kādas ģimenes, jo to lūdz sociālais dienests. Iedzīvotāji zvana, ka pa Alsungas ielu ar divriteni braukā aizdomīgs vīrietis, bet nevienu tādu nesastopam. Cits vīrietis pie veikala *Drogas* uzmācas garāmgājējiem – viņš aizraidīts prom. Palīgā sauciens no Planīcas ielas: kādā īpašumā nevēlamas personas lieto alkoholu. Tā arī ir – nevēlamie izraidīti.

9. jūnijs. Policijas ielā cilvēks guļ uz ietves, bet, kad piebraucam, tad aiziet. Piltenes ielā

pretī kokapstrādes uzņēmumam smagā mašīna traucē satiksmi. Ar šoferi notiek pārrunas, un auto tiek iebraukts uzņēmuma teritorijā.

10. jūnijs. Pie vecā kļieģeļu tilta automašīna iebraukusi dabas liegumā. Izrādās, ka tie ir tūristi, kurus turp aizvedusi navigācija. Ceļotāji dodas prom. Apskatām, kas notiek Padurē, bet viss kluss. Stendes ielā iereibis vīrietis atsēdies uz soliņa un, saules ieaijāts, aizmidzis. Kad pamodinām, dodas mājās. Vēl mums ziņo, ka Kuldīgas apvedceļa un Ēdoles ielas krustojumā tēnērē cits iereibušais. Bet, kad aizbraucam, viņa vairs nav. Divi citi manīti Dzintaru ielā pie bērnu laukumiņa. Tur viņu vairs nav, bet naktī sastopam kādā dzīvoklī, kur abi turpina lietot alkoholu un uzvedas skaļi. Viņi tiek pie protokoliem.

11. jūnijs. Gaisma aususi, un

Liepājas ielā pie puķu tirdziņa vairāki izdomājuši lietot alkoholu. Ieraugot policiju, visi iet prom. Starp viņiem ir arī tas, kurš naktī jau saņēma protokolu par neatļautu pulcēšanos. Tas pats vīrietis pēcāk Liepājas ielā lamā garāmgājējus – atkal administratīvais process. Arī Mucenieku ielā vīrietis atklāti tukšo pudele – protokols. Cits apreibušais guļ autobusu pieturā Snēpeles un Vilgāles krustojumā – protokols. Nākamais dzērājs atrodas Smilšu ielā. Padurē viss mierīgi. Tad nodrošinām kārtību, kamēr Pētera ielā tiek novākti nolūzis un uzbrauktuves uzkrītis koks.

12. jūnijs. Padurē sastopam cilvēku, kuram noteikts īslaicīgās aizturēšanas termiņš. Paziņojam VP. Vārmē no rīta konflikts starp diviem vīriešiem, bet draudu saņēmējam jāvērsas VP. Padures centrā pa dzīvojamo zonu braukājot kravas auto – iesakām

ziņot VP.

13. jūnijs. Kabilē pie pieturas iereibis vīrietis prasa, lai vedam uz patversmi, bet tur viņu vairs neņem pretī, tādēļ atvedam uz iecirkni Kuldīgā. Velopatruļa pārbauda pilsētu – pārkāpumu nav. Mums ziņo, ka Liepājas ielā uz soliņa vīrietis lieto alkoholu. Tas ir tas pats, kuru no rīta atvedām no Kabiles, ielikām izolatorā, pēc tam izlaidām. Viņš atkal nonāk izolatorā, atkal tiek izlaists, bet pēc vairākām stundām atskan zvans, ka guļ uz soliņa Liepājas ielā... Tajā laikā esam Padurē, tāpēc lūdzam sazināties ar VP. Ar šo pašu vīrieti tiekamies arī vakarā, bet nu jau viņš guļot Jelgavas ielā pie automazgātavas blakus VP. Atkal vedam uz izolatoru. Sieviete zvana, ka iepriekšējā naktī nozagtas vairākas malkas pagales. Iesakām sazināties ar VP.

Pierakstījis **Alberts Dinters**

Liela interese par mazo dievnamu

Nesen Latvijas Baznīcu naktī visu dienu teju līdz pusnaktij Usmas Sv. Pētera baznīcas durvis Rendas pagastā bija atvērtas ikvienam.

Izņēmuma kārtā evaņģēlistei Agritai Staško vēl ir atļauts mācītājas pienākumus pildīt, jo draudze luterāņu baznīcu vadībai pierādīja, ka viņa ir dievnama sirds un bez viņas entuziasma tik daudz dievlūdžēju šeit nepulcētos.

Savdabīgā, Rendas pagasta kristiešu celtā Usmas Sv. Pētera baznīca piesaista pat nejauša garāmbraucēja uzmanību. Līdzīgs senais dievnams tagad atrodas Brīvdabas muzejā Rīgā.

IESPĒJA REDZĒT CITĀDI

Evaņģēliste Agrita Staško stāsta, ka nelielo, bet jauko dievnamu Usmas ezera krastā ap 15 km no Rendas centra dienas gaitā apmeklējuši gandrīz 60 cilvēku: viena daļa bijuši nejausi garāmbraucēji, otra speciāli atbraukusi no citām draudzēm, jo no mūsu novada Usmas baznīca bija vienīgā, kas šogad iesaistījās jau par tradīciju kļuvušajā Baznīcu naktī.

Tas ir kultūras notikums, kas kristīgo draudžu dievnamos notiek vasaras sākumā (šoreiz 29. maijā). Tas ir laiks, kad tajos var ienākt citādi, nevis tā kā dievkalpojumā un iepazīt kultūras un garīgās vērtības, izbaudīt mūziku, mākslu, arhitektūru, sarunas, dziesmas, klusumu un lūgšanu. Pasākuma dienā baznīcas ir atvērtas līdz pusnaktij un pat ilgāk.

„Nāca pa vienam, pa diviem, ģimenes, kompānijas,” stāsta A. Staško. „Atbrauca no Ventspils, Liepājas, Rīgas, Kuldīgas.

Bija velotūristu grupa, kas ceļoja apkārt ezeram, ieraudzīja, ka durvis vaļā, un priecīgi nāca iekšā. Iekārtoju mapīti, lai cilvēki pierakstās, no kurienes, kā patīcis. Atsauksmes ir ļoti sirsniņas, un daudzi bija pārsteigti.”

NOSKAŅA RUNĀJA PATI

Dievnams bija rotāts, iedegtas sveces, skanēja garīgā mūzika (tostarp instrumentālā un gregoriāņu dziedājumi), iekurināta krāsnīša, lai atmosfēru padarītu mājīgāku, jo maija nogale vēl bija pavēsa. „Biju sagatavojusi arī uzrunas ar Dieva vārdiem, bet tad sapratu, ka cilvēkiem to nemaz nevajag – dievnams, mūzika un visa noskaņa runāja pati par sevi,” piebilst evaņģēliste. „Vienīgi tad, kad cilvēki gāja ārā, nedaudz izstāstīju par vēsturi. Par to, ka senā baznīca aizvesta un atrodas Brīvdabas muzejā, bet jauno pirms gadiem vietējie ļaudis uzcēla pašu spēkiem. Atbraucēji to nezināja. Sanāca tiešām jauks

un izglītojošs pasākums. Tāds jau arī ir Baznīcu nakts mērķis.”

PRIEKŠNIEKS ATVEDA GARŠĪGU MALTĪTI

Dievnams bijis atvērts no 12.00 līdz 22.00, trīs reizes (12.00, 18.00 un 22.00) ieskandināti zvani, bet 21.00 notikusi kopīga lūgšana – Tēvreize. Pa starpu draudzes priekšnieks Ernesta Bušers abām dežurantēm atvedis garšīgu maltīti, kaut pašas bija paņēmušas līdzīgu maizīti. Lielākais pieplūdums ieradīs ap sešiem vakarā, jo cilvēki domājuši, ka pasākums notiek naktī. Labi, ka *Kurzemniekā* bijusi informācija par norisi.

Kāpēc pasākumam šoreiz nav atsauces uz citām mūspuses draudzēm? Par to šī dievnama pārstāvji neņem spriest. Daudz jau neko nevajagot – tikai atvērt durvis, radīt noskaņu, parunāties ar cilvēkiem, ja viņi ko jautā. Varbūt Usmas piemērs pamudinās nākamgad citus.

Noskaņa dievnamā runā pati par sevi.

USMĀ ATĻĀVA TURPINĀT

Jau iepriekšējos gados pagasts šajā tradīcijā iesaistījies, bet tad tas notika Rendas baznīcā, kur arī vēl nesen kalpoja A. Staško. Abās draudzēs vienlaikus Baznīcu nakti nevarēja sarīkot.

Gada sākumā, kad Agritai apritēja 70, Latvijas Evaņģēlistiski luteriskā baznīca (LELB) lika viņai amatu atstāt, jo noteikts, ka pēc šī vecuma garīdznieki tiek emeritēti – jādodas pelnītā atpūtā. Jāpiebilst, ka pašlaik Latvijā sievietes par mācītājām netiek ordinētas, tāpēc A. Staško ir evaņģēliste un mācītāja pienākumu izpildītāja, kura Usmā kalpo jau kopš 2003. gada, kad baznīca

atjaunota no drupām. LELB rīkojums draudzi ļoti sarūgtināja, tā sāka amatpersonām rakstīt vēstules, izsakot vēlmi sadarbību turpināt, jo Agrita ir baznīcas sirds. Turklāt ir paredzēts, ka šo pienākumu izpildi var pagarināt. Sākotnēji lēmēji bijuši nelokāmi, tomēr, pateicoties draudzes neatlaidībai, atļāva evaņģēlistei Usmā turpināt dievkalpojumus vadīt. Dieva brīnums, teic ļaudis. Esot taču tādi luterāņu mācītāji, kuri kalpo līdz sirmam vecumam.

Nupat, svētdienā pēc vēlēšanām, pēc A. Staško iniciatīvas noticis brīnišķīgs Ģimeņu dienas dievkalpojums gan lieliem, gan maziem.

Juris, Sanita un Guna Bierandi ir priecīgi, jo pabeiguši orientēšanās sacensības.

Kultūra nesnauž – pasākumi būs

Pēc klusās ziemas un vēsā pavasara Rendu apmeklēja daudz tūristu, savukārt kultūrā top pasākumu programma gan savējiem, gan viesiem vasarā brīvdabā.

„Diemžēl pandēmijas ierobežojumu dēļ iepriekš iecerētais vai nu izpalika vispār, vai arī notika attālināti,” atzīst kultūras organizatore Sandra Gailuma. „Tikmēr, rokas klēpī salikuši, jau nesēdējām – taisījām rotājumus un dekorācijas, lai vidi darītu pievilcīgāku. Papildinājām laukumu bērniem, no koka izgatavojām tautisku ģimeni, kuras tēlos ikviens var iejusties un nofotografēties. Maija pirmajā pusē sarīkojam pavasara gadatirgu – bez reklāmas, taču bija gan tirgotāji, gan pircēji. Mēneša beigās rīkojam orientēšanās sacensības – arī bez īpaša uzaicinājuma, bet aktīvie rendenieki jau uzzināja tik un tā un ar lielu prieku piedalījās. Pēc kartes Rendas teritorijā bija jāatrod objekti – katrā savs uzdevums: jāuzraksta četrrinde par pagastu, jāatmin krustvārdu mīkla, jāsaliek Abavas rumbas puzzle, jāatpazīst mūzikas skaņas utt. Tagad visvairāk tiek gaidītas balles ar dzīvo mūziku. Diemžēl nevaru sasolīt, kamēr nav pilnīgas pārlicības, ka tādas atļautas.”

Nākamais pasākums – 19. jūnijā: 11.00 rotaļu laukumā būs bērnu rīts, kurā uz atrakcijām ielūdz Tīģerītis, vakarā – muzikāla pastaiga lielajiem *Es nevaru būt balts* kopā ar grupu *Tranzīts*. Notiek gatavošanās Jāņiem – 23.30 pagasta dīķī tiks aizdedzināti vairāki peldoši uguns kuri. Tiek domāts par koncertiem un citiem notikumiem jūlijā, bet pagaidām S. Gailuma plānus neizpauž.

Šīs dekorācijas Rendas centrā redzamas no lielā ceļa – piestāj garāmbraucēji, nāk vietējie, lai sevi nofotografētu kā tautisku ģimeni.

Laimīga mamma – laimīgs mazulis

„Visi būs laimīgi, ja mamma plānotājā sevi kā prioritāti ierakstīs treknēm burtiem, un tas nav tikai manikīra un friziera apmeklējums – tās ir jebkuras aktivitātes, kas mammai svarīgas,” šādiem vārdiem INGA MĀLNIECE iesāk interviju.

Inga ir ne tikai brīnišķīga mamma diviem dēliem, bet arī tā sauktā PEP (pirmās emocionālās palīdzības) mamma, kura atbalsta ģimenes, kas nonākušas krustcelēs un zaudējušas savus resursus. Ingu klausīties varēju bez apstājas, tāpēc saruna sadalīta divās daļās. Šajā avīzē lasiet par viņu un to, kas ir PEP mamma, kā ar bērnu audzināšanu veicies pašai un kas ir svarīgākais, lai spētu būt vislabākā. Nākamreiz I. Mālniece stāstīs par tēta neatņemamo lomu bērna dzīvē, par mājdzemdībām un projektu, kurā Inga kā PEP mamma piedāvā trīs bezmaksas konsultācijas.

Vai esi dzimusi kuldīdzniece?

Es esmu dzimusi Jelgavā – Kuldīgā esmu ienācēja. Mans mīļotais vīrs Raivis ir kurzemnieks un iemesls, kāpēc dzīvoju šeit. Kad apprecējāties, bija jāizvēlas starp divām pilsētām – Saldu un Kuldīgu, un laimīgā loze tika Kuldīgai. Ar šo lēmumu esmu ļoti apmierināta, jo tagad to uzskatu par savu pilsētu: es mīlu šo vietu un varu būt laimīga, šeit dzīvoju kopā ar ģimeni.

Pastāsti par ģimeni!

Ar vīru apprecējāties 2005. gadā. Pagājušogad nosvinējām 15. jubileju. Mūsu laulībā ir dzimuši divi dēli: Ernests, kuram ir 14 gadu, un Eduards, kurš ir deviņus gadus vecs. Vīrs kaislīgi aizraujas ar makšķerēšanu un šajā gadā bija Zviedrijā makšķerēt lašus. Ernests ir sportisks un labi gatavo ēst, viņam ir, no kā mācīties, jo tētis to dara ļoti labi. Jaunākais dēls ir tāds, kurš izvēlēšies atpūtu pavadīt klusā vietā mežmalā vai pie jūras. Tur viņš var laist paštaisiņo kuģīti. Ļoti mīl klusumu, mieru un atpūtu kopā ar tuvākajiem draugiem. Es labprāt taisu ēst, lasu, dejoju, un ļoti gribētos biežāk gleznot.

Nozīmīgs fakts ģimenē ir vīra darba specifika – viņš biežāk ir projām nekā mājās. Tas nozīmē, ka ikdienas jautājumi, rūpes un audzināšana ir manā pārziņā. Vīrs rūpējas par finansiālo pusi.

Kā tev pašai gāja bērnu audzināšanā?

Pirmais bērniņš piedzima 29 gadu vecumā, un es biju ļoti rūpīga, gādīga mamma. Biju viena pati svešā pilsētā un apzināti meklēju kontaktus, lai kļiedu vientulību. Šo vajadzību es apmierināju, jo apmeklēju māmiņu klubu, iepazīnos ar citām brīnišķīgām mammām. Draudzējamies vēl šobaltdien, un draudzējas arī mūsu bērni.

Atskatoties uz to laiku ar šodienas acīm, bērna vajadzības es izvirzīju kā prioritāti, savukārt par savām vajadzībām un vēlmēm

Pirmās emocionālās palīdzības jeb PEP mamma Inga Mālniece: „Esot blakus piepildītai un priecīgai mammai, bērns iegūs daudz vairāk.”

nedomāju un nerūpējos. Tāpēc cītīgi pie tā strādāju, piedzimstot otram bērniņam, jo sapratu, ka esmu ļoti iztukšota. Apzinoties to, sāka augt dusmas uz dzīvi, un sāku meklēt vainīgos.

Tas ir stāsts par to, ka nebiju parūpējies par savām vajadzībām. Man pat bija grūti atbildēt uz jautājumiem, ko vajag man, jo viss bija tikai par un ap bērnu. Galvenais, ko varu teikt: kad piedzimst bērni, ir svarīgi atvēlēt laiku, apmierinot arī savas vēlmes, vajadzības un sapņus. Es ļoti atrunājos, ka nav laika, jo man ir bērns, un sevi nobīdīju malā, bet no tā neviens nebija ieguvējs. Sakarā ar vīra darbu un projāmību bieži jutos vientuļa, man pietrūka sarunu vakarā ar kādu pieaugušo. Protams, ir draudzenes un tuvinieki, bet partnera klātbūtnes ļoti pietrūkst. Tas ir liels pārbaudījums bērna audzināšanā: man bija ne tikai mammas, bet arī tēta loma. Jābūt arī stingrai, reizēm skarbai. Zinām: ja bērnus audzina abi vecāki, otra atbalsts ļoti palīdz. Ja vienam baterijas tukšas, otrs var pārņemt stafeti.

Kādas ir galvenās atziņas, pēc kurām, tavuprāt, jāvadās?

Mamma, jūtot sevi, spēš būt labākās attiecībās ar bērnu. Bērns to ļoti jūt un mācās, kā nākotnē parūpēties pašam par sevi.

Par vecākiem mēs nepiedzimstam – par tādiem kļūstam. Tāpēc

ir daudzas atbalsta grupas un programmas, kas var palīdzēt. Es kā pusaudžu mamma saprotu, ka man joprojām nepieciešams atbalsts un sarunas ar citiem vecākiem. Lasu literatūru par šo tēmu: kā pusaudži izprast un kā ar viņu runāt. Viss turpinās, un es joprojām mācos būt savam bērnam par labāko mammu. Rūpēties par to, lai kādu lietu darītu kopā kā ģimene, jo tas attiecības stiprina un ļauj iepazīt vienam otru vēl labāk. Bērni aug un mainās, un mēs kā vecāki arī.

„Kad sieviete gaida bērniņu, visi viņu lutina, bet, tiklīdz piedzimst bērniņš, fokuss pāriet tikai uz mazuli, mammu noliekot otrajā plānā. Patiesībā viņa ir pati svarīgākā, jo tikai kopā ar laimīgu mammu laimīgs būs mazulis. Un nekad otrādi.”

Ir tādas dziļas pārdomas: kāda esmu tagad un kāda biju, kad piedzima pirmais bērns. Esmu ļoti mainījies izpratnē par sevi, bērniem, partnerattiecībām un ģimeni kopumā. Esmu ārkārtīgi pateicīga par to pieredzi, kas man bijusi. Domāju: daudzi piekritīs, ka caur grūtiem brīžiem dzīvē nonākam pie vērtībām un ļoti skaistām atziņām.

Spilgti atceros notikumu, kad jaunākajam dēliņam bija divi gadi. Rotaļājoties pa dīvanu, viņš nejauši atsitās pret dīvana malu, un pēkšņi mute pilna asinīm! Viņš bija iekodis sev mēlē. Tad jāpieņem ātri lēmumi un jātrenē prasmes, kā rīkoties: kam zvanīt un ko teikt. Vecākiem šī dzīves

skola, kurā bērni katru dienu spēlē jaunas, aizraujošas, negaidītas un pārsteidzošas eņģes, nav viegla.

Kā nonāci PEP mammu sfērā?

PEP mamma ir pirmās emocionālās palīdzības mamma, kurai ir zināšanas, kā grūtos brīžos vecākus atbalstīt, kā veicināt labas attiecības. Viņa iedrošina atpazīt mazuļa signālus un uz tiem adekvāti reaģēt, konsultē zīdīšanā un dara visu pārējo, kas attiecināms uz bērnu no dzimšanas līdz trīs gadu vecumam. Viņa parasti dodas mājvizītē pie vecākiem, kuriem radušies jautājumi par saskarsmi ar mazuli un ne tikai par to. Bērna mamma var droši runāt arī par to, kas uztrauc vai neapmierina viņu pašu.

Pirmais tam strādāju Kuldīgas sociālajā dienestā par nodarbību vadītāju – organizēju un vadīju vecākiem atbalsta grupas. PEP mammu mācības psiholoģijas centrā *Līna* bija lielisks turpinājums. Ieguvu profesionālas zināšanas, kā vecākus atbalstīt. Lielākā atšķirība: ārsti ir medicīnas personāls, PEP mamma – atbalsta persona. Realitāte ir tāda: kad sieviete gaida bērniņu, visi viņu lutina, rūpējas par viņas labsajūtu, bet, tiklīdz piedzimst bērniņš, fokuss pāriet tikai uz mazuli, mammu noliekot otrajā plānā. Patiesībā viņa ir pati svarīgākā, jo tikai kopā ar laimīgu mammu laimīgs būs mazulis. Un nekad

PEP mammas profesiju var apgūt ģimenes psiholoģijas centrā Līna.

otrādi. Tas ir viens veselums.

Tieši tāpēc šis darbs mani tā uzrunā. Viss attīstās, un es joprojām zināšanas pilnveidoju lekcijās un semināros. Vēlos apgūt arī brīvo spēlēšanos pēc Emmijas Pikleres metodes: mēs tik daudz varam iegūt, vērojot savu bērnu, ļaujot viņam būt un darboties sev vēlamā tempā.

Kādos jautājumos tevi visbiežāk meklē?

Pie manis vēršas par zīdīšanu, miega un uzvedības traucējumiem, piemēram, kāpēc bērns kož. Arī par brāļa un māsas attiecībām, ja bērniem ir maza gadu starpība. Saņemu jautājumus par mammas izdegšanu, izmisumu un bezpalīdzību. Aktuāla tēma ir bērna raudāšana. Mans lielākais novērojums: mamma pie manis nāk vienir jautājumā, bet patiesībā tur ir paslēpts pavisam kas cits, piemēram, mamma stāsta par problēmām zīdīšanā, taču pie vainas ir mammas emocionālais stāvoklis.

Kā tev šķiet, kā mūsdienās mammas tiek ar bērniņiem galā?

Šodien pieejama ļoti plaša informācija. Tam ir plusi un mīnusi. Plusi ir tajā, ka *Google* var iedot daudz noderīgas informācijas, taču, kad tās ir par daudz, mums trūkst spējas orientēties, uz kuru pusi tad skatīties. Šai plūsmā mamma pazaudē savas sirds teikto, jo galva piepildīta ar ārējo informāciju. Tik pārbāzta galvai grūti pieņemt lēmumu, jo sirds saka vienu, bet galva – pilnīgi ko citu. Mammas saskaras ar grūtībām, kas saistītas ar uzvedību, un es domāju, ka tas atspēlējās tieši no tā, ka dzīve ir pārsātināta ar kairinātājiem un bērna psihe netiek ar to galā. Nemsim to pašu piemēru par planšeti vai telefonu! Jau divgadīgs bērns spēlē spēlītes vai skatās multfilmās. Tik mazam noteikti nevajadzētu pavadīt laiku pie šādām ierīcēm.

Man šķiet – mamma tiek galā atkarībā no tā, kā jūtas pati: vai ir izgulējies, paēdusi, padzērusi un apmierinājusi citas savas vajadzības. Visiem ir labās un sliktās dienas. Kad sarkanā lampiņa deg jau ilgu laiku, iesaku mammai meklēt palīdzību. Vienaļģa, pie kā: tas var būt vīrs, māsa vai kāds speciālists.

Malvīnes tandēms ar Rumbu

Angliskais termins *pop-up* apzīmē ieceri, kas radīta pašu spēkiem un uz īsu brīdi. Arī Kuldīgā tāda vieta ierīkota Baznīcas ielā pie tilta, kur vienu telpu sadala apģērbu veikals *Malvīne* un kafejnīca *Rumba*. Stāsta *Malvīnes* īpašniece Sanita Tobija.

Krāsains ir apģērbu klāsts veikala *Malvīne* vasaras tirdzniecības vietā.

Jaunās kafejnīcas *Rumba* terasē var iemalkot kafiju vai kokteili.

IZIET LAUKĀ NO IERASTĀ

„Ideja radās vēl pandēmijas laikā. Mums ir apģērbu veikali gan Rīgā, gan Kuldīgā. Saprātām, ka pēc tik ilgi slēgta laika vēlamies savas izpārdošanas preces par vēl zemākām cenām izcelt no veikaliem ārā. Tas ir sortiments no Francijas, Spānijas, Itālijas, Vācijas. Te būs nevis jaunā, bet otrās un trešās sezonas kolekcija.

Pop-up koncepts man ļoti patīk, līdz ar to šis veikals nav ekskluzīvi iekārtots un ir pašu radīts. Te labākais ir tas, ka cilvēks nekad nezina, kas viņu sagaidīs. Apģērbi tiks papildināti visu vasaru, varbūt ieliekot arī kādu ziemas apģērbu. Veikals paredzēts tiem, kuri ceļo, ir atbraukuši ciemos uz Kuldīgu un grib kaut ko interesantu. Manuprāt, tas atdzīvina pilsētas noskaņu un ikdienā ievieš kaut ko interesantu. Pašreiz šķiet, ka būs līdz rudenim, bet precīzi nemāku teikt.”

Malvīnei šis ir otrais izpārdošanas projekts, kad tā iziet no pastāvīgajām telpām. Pirms pieciem gadiem līdzīgi bijis Liepājas ielā. Šogad veikalam aprit 25 gadi.

TERASE ATPŪTAS MIRKLIM

„Kaut arī šis ir *Malvīnes* projekts, vēlējos iesaistīt jaunus, ra-

došus cilvēkus ar bāru, tāpēc te esam kopā ar kafejnīcu *Rumba*,” komentē S.Tobija. „Iesaistījām cilvēkus ar pieredzi, un viņiem tas šķiet kā azartisks pasākums. Viņi tāpat seko līdz aktuālajam. Ideja ir tāda: kamēr sievietes laika drēbes, vīrieši ārā padzer kafiju. Pandēmijas dēļ terase ir ļoti svarīga.”

Kafejnīcas *Rumba* īpašniece un vizuālās identitātes radītāja ir Līva Sultānova, SIA *Liva Designs* vadītāja, un Lelde Stepanova, kura darbojas banku sektorā. Līva stāsta: „Kaut gan es esmu no Madonas un Lelde – no Saldus, nolēmām vasaras *pop-up* atvērt te, jo Kuldīga mums vienmēr patikusi. Turklāt Sanita Tobija ir mana drauga mamma, un mēs labi pazīstam *Malvīnes* sortimentu.”

Līva priecājas, ka skaistajās telpās, kas vairāk nekā gadu stāvējušas tukšas (tur darbojās kafejnīca *Tilts* – red.), kopā izdevies radīt ko jaunu. „Man ļoti patīk apkalpojošā sfēra, kokteiļi un labs ēdiens, tādēļ radījām tādu vieglu kafejnīcu-pilsētas bāru.” Bez kokteiļiem, kafijas un citiem dzērieniem ir karstmaizītes un kūkas, arī vegāniem. Plānots arī pāris pasākumu.

Katrīna Blaua
Lauras Vilertes foto

JAUNIE DABASGĀZES SADALES TARIFI NO 1. JŪLIJA

KĀPĒC NEPIECIEŠAMS PĀRSKATĪT TARIFUS?

Droša un nepārtraukta dabasgāzes padeve

Jānodrošina tīkla uzturēšanai un atjaunošanai nepieciešamās investīcijas, lai sadales operators spētu novērst pastāvošos drošības riskus.

Ieņēmumu un izdevumu disbalanss

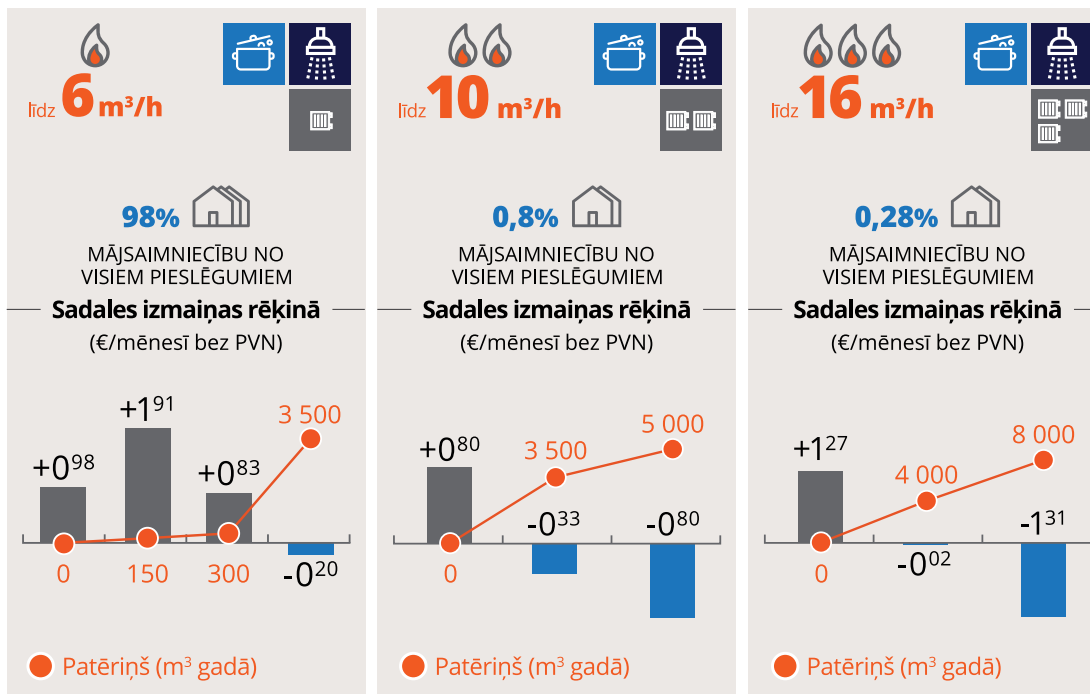
Regulators iepriekšējam tarifam noteica divu gadu termiņu, jo vairākas izdevumu pozīcijas bija neprognozējamās. Izmaksas pieaugušas par 9%!

Mērķis: vienlīdzība un efektivitāte

Katram patērētājam iespējami vienlīdzīgi jāmaksā par to, cik daudz un cik efektīvi patērē dabasgāzi. Jāveicina efektīvāka pieslēgumu izmantošana.

KĀ MAINĪES IZMAKSAS PAR DABASGĀZES SADALI?

Mājsaimniecības lietotājiem fiksētā maksa par dabasgāzes sadali pieaugs līdz 2,70 EUR mēnesī (bez PVN). Vidēji mājsaimniecībai, kas izmanto dabasgāzi ēdiena gatavošanai un patērē 4 m³ mēnesī, ikmēneša maksājums par sadales pakalpojumu pieaugs par 1,24 eiro (bez PVN).

KAS VĒL VAR IETEKMĒT IZMAIŅAS KOPĒJĀ GĀZES RĒĶINĀ?

Dabasgāzes sadales sistēmas tarifi ir tikai viena no komponentēm lietotāja gala maksājumā par dabasgāzi.

Kopējo maksājumu būtiski ietekmē arī dabasgāzes cena. Tās cenu svārstības atkarīgas no dažādiem ārējiem faktoriem.

!! Pēdējo mēnešu laikā gāzes cena biržā būtiski pieaug, tādēļ šī pieauguma rezultātā lietotāju gala maksājums var būt lielāks. !!

IEGUVUMI IEDZĪVOTĀJIEM

Stabila un nepārtraukta dabasgāzes piegāde neatkarīgi no lietotāja patēriņa profila un lietošanas paradumiem

Sadales sistēmas atjaunošana un uzturēšana, nodrošinot infrastruktūras drošību un samazinot bīstamu situāciju rašanās iespējas

Taisnīgāka un vienlīdzīgāka pieeja – lielajiem patērētājiem samazināsies "līdzmaksājuma" daļa par mazāko dabasgāzes pieslēgumu uzturēšanu

Austiņu ceļvedis

Vecāki zina, cik svarīgi ir sekot līdzi tendencēm bērnu vienaudžu vidū. Viena no tādām ir bezvadu austiņas, kas gūst popularitāti, jo ļauj netraucēti klausīties mūziku, skatīties video, mācīties vai sazināties ar draugiem. Būtiskākais – var nesatraukties par piņķerīgiem vadiem. Austiņas ir laba dāvana gan dzimšanas dienā, gan mācību gada beigās, bet klāsts tagad ir plašāks nekā jebkad. Ko paturēt prātā, izvēloties bērniem un jauniešiem piemērotas?

UZ AUSĪM VAI AUSĪS?

„Austiņām svarīga ne tikai skaņas kvalitāte, bet arī tas, cik ērti tās turas ausīs un vai atbilst pusaudžu modes tendencēm. Tā kā arī tehnoloģiju izstrādātāji šo faktu apzinās, veikalos ir preču daudzveidība, un vecākiem var būt grūti orientēties,” saka Aleksandrs Jekimovs, ražotāja *Huawei* pārstāvis, un stāsta par pieciem kritērijiem, ko apdomāt pirms pirkuma.

Austiņas var iedalīt dažādās kategorijās, bet no ērtības viedokļa ir divi veidi: tādas, kas tiek ievietotas ausu kanālā, un tādas, ko liek uz ausīm. „Abiem ir plusi un mīnusi – viss atkarīgs no mērķa. Bet, ņemot vērā pusaudžu dzīvesveidu, es ieteiktu tās, kas liekamas ausu kanālā. Pirmkārt, tās ir mazākas, var ērti nēsāt bikšu kabatā. Otrkārt, tās ir īpaši populāras, tāpēc pusaudzis jutīsies priecīgāks par dāvanu, kas ir modē,” skaidro A.Jekimovs.

Šādas austiņas arī nepiesaistīs apkārtējo uzmanību, jo, uzmetot skatienu, tās pat nevar pamanīt. Ausīs liekamās ir arī parocīgākas un piemērotākas dažādām situācijām: mājās spēlējot datorspēles, ārā pavadot laiku ar draugiem. Tās sniedz svarīgu priekšrocību – brīvas kustības. Turpretī tās, kas tiek liktas uz ausīm, ir daudz lielākas, neparocīgākas, tāpēc biežāk tiek izmantotas mājās.

AR VADU VAI BEZ?

Nākamais ir savienojuma veids.

Sanita Melķe austiņas izmanto apmēram piecas dienas nedēļā.

Ir nopērkamas gan ar vadu, gan *Bluetooth* (neliela rādiusa bezvadu sakariem), bet par jauno tirgus standartu kļuvas bezvadu austiņas.

„Nevērtējot tikai popularitāti vien, tām ir arī citas priekšrocības. Tās ir ērtākas, jo nav jāvelta laiks vadu atpiņķerēšanai. Nav jāpaļaujas uz vada un savienotāja stāvokli, kas ar laiku var pasliktināt skaņu. Tāpat atliek tikai

ievietot ausīs – tālāk tās pašas savienojas ar viedtālruni un neapgrūtina ar papildu darbībām,” skaidro A.Jekimovs.

SKAŅAS KVALITĀTE: KO PATURĒT PRĀTĀ?

Laiks izpētīt skaņas iespējas. Ražotāja pārstāvis iesaka internetā izpētīt tehnoloģiju ekspertu un lietotāju atsauksmes: „Skaņu parametru tehniskie apraksti var

būt mulsinoši, tāpēc, ja ir iespēja, iesaku austiņas izmēģināt, aizņemoties no draugiem vai apskatot tirdzniecības vietā. Izmēģinot būs lielāka izpratne, kurš modelis piedāvā labāko skaņējumu.” Ja tas nav iespējams, var pētīt citu lietotāju atsauksmes. Tad būtiska ir informācija no uzticamiem avotiem, piemēram, maksas apskatos teikto salīdzinot ar videoblogeru viedokli.

TROKŠŅU SLĀPĒŠANA: VAI TAI IR NOZĪME?

Skaņas izolācija, kas austiņās ierobežo ārējās skaņas, vienmēr ir svarīga. Bet nesen ražotāji ieviesuši aktīvo trokšņu slāpēšanas funkciju, kas šo izolāciju pacēlusi pakāpienu augstāk. „Apkārtnes skaņas tiek nomāktas ar īpašu filtru, tā uzlabojot audioskaņu. Tas ir svarīgi ne tikai dzidrākam mūzikas skaņējumam, bet arī tālruna zvaniem – apkārtējie trokšņi tiek slāpēti, un cilvēks zvana otrā pusē spēj labāk saklausīt sarunu biedra teikto. Šādas austiņas noderēs arī attālinātajās mācībās, lai netraucēti uztvertu skolotāja teikto un – otrādi – lai skolotājs un klasesbiedri skaidri saklausītu pusaudža teikto,” stāsta A.Jekimovs.

DARBĪBAS LAIKS: JO ILGĀK, JO LABĀK

Agrāk par bezvadu austiņu lielāko trūkumu tika uzskatīts īsais akumulatora darbības laiks. Tagad ražotāji šo trūkumu novērsuši, tāpēc tās ir piemērotas pusaudžu aktīvajai ikdienai. Galvenais faktors ir tas, cik ātri austiņas uzlādēsies un cik ilgi darbosies. Tirgus ir pārpildīts ar dažādiem piedāvājumiem, lai atbilstu katra prasībām. Svarīgi paturēt prātā arī bērna vai jaunieša vēlmes. Nekas neiepriecinās vairāk kā dāvana, kuru viņš pats izraudzījies, tāpēc izvēli labāk apsvērt kopā.

Šīs austiņas esot labākais pirkums Ilzes Žurevskas dzīvē.

LIETOTĀJU VIEDOKLIS

Aptaujājot ne tikai jauniešus, bet arī pieaugušos, redzams, ka austiņas ar vadu nu ir retums. Lielākā daļa izmanto bezvadu, jo tās ir tik ērtas, ka negribas no tām šķirties.

Nav jānēsā līdzī telefons

Sanita Melķe, skrunniece, kura dzīvo Dānijā, lieto austiņas *AirPods* un tās iegādājās tāpēc, ka lieto tālruni *iPhone*. Jaunajai sievietei ir svarīgi, lai austiņas būtu ērtas, bezvadu un, protams, lai skaņa atbilstu vēlamajam: „Darbā ļoti daudz klausos mūziku, un tad nav vienmēr jānēsā līdzī telefons, ja pasper kādu soli tālāk. Ikdienā klausos mūziku un vakaros skatos filmas, netraucējot pārējiem ģimenes locekļiem.” Sanita uzskata, ka mīnusu bezvadu austiņām nav, un viņai patīkot tas, ka ar pirksta piesitienu pie austiņas var atbildēt uz zvani vai skaņu apturēt, uzliekot attiecīgu opciju.

Noder tikai sazvānoties

Uzņēmējs Matīss Uplejs par šo pirkumu joprojām ir pārdomās. Kaut arī vēl neizmanto nekādas austiņas, viņš vēlas bezvadu, jo tās esot daudz ērtākas – vadi netraucējot un neķeroties aiz krekla. Matīsam bijusi iespēja izmēģināt vairāku ražotāju austiņas, un, viņaprāt, *iPhone* esot nepārspējamā. Brālis iedevis pamēģināt. Mūziku Matīss tā neklausoties, tomēr nu gribot ierīci iegādāties pats, lai ērtāk var sarunāties pa telefonu.

Kvalitāte un ērtība

Zīdīšanas konsultante un topošā PEP mamma Ilze Žurevska austiņas *Apple AirPods* lieto aptuveni sešus mēnešus. Tā kā viņai ir arī šī paša ražotāja telefons, tas bijis loģiski. Liela nozīme esot kvalitātei: „*Apple* līdz šim nav pievīlis, un visas preces kalpo ļoti labi un ilgi, tādēļ firma bija svarīga. Skaņas kvalitāte jaunākajiem modeļiem neatkarīgi no firmas, manuprāt, īpaši neatšķiras,” komentē I.Žurevska.

Viņa klausās podkāstus un audiogrāmatas, bet mūziku šādi ne. Daudz izmanto austiņas ērtai saziņai lietotnē *WhatsApp*, gan ierakstot balss ziņas, gan klausoties tās. Vēl Ilze secinājusi: „Dažreiz mani ierobežo baterijas darbības ilgums – tas ir par īsu. Taču tas ir sākums uz ērtuma un brīvības fona. Vislabāk man patīk austiņas saslēgt ar telefonu un viedpulksteni, jo tā es telefonu rokās turu ļoti maz, kaut arī daru visu nepieciešamo, piemēram, zvanu vai ierunāju ziņas. Tas ir ļoti ērti pat man kā cilvēkam, kurš no jaunākajām ierīcēm maz ko saprot.”

MANS VALĀSPRIEKŠ

Pildspalvu varavīksne

Ar šādu nosaukumu Pelču bibliotēkā līdz Jāņiem apskatāma kuldīdznieces Ilzes Jansones pildspalvu kolekcija.

Ilze ir friziere kopš 1986. gada: „Pelču pagasta bibliotekāre Aija Kņaze ir mana kliente. Aprunājoties atklājās, ka Aija meklē cilvēku, kuram ir kāda aizraušānās. Piedāvāju izstādi savas pildspalvas.”

Rakstāmrīks šīrces formā.

Koka pildspalva.

Pēdējā laikā visbiežāk dzirdētais vakcīnas nosaukums: Astra Zeneca.

PARAKSTA, BET NEATDOD

Rakstāmpiederumus Ilze krāj vairāk nekā desmit gadus, un kopā to viņai ir ap 700. „Pildspalvas man patīkušas jau kopš bērnības. Kā friziere braucu uz semināriem, un tur uz krēsliem dalībniekiem noliktas pildspalvas – vedu mājās. Arī vīrs un viņa draugs, braucot uz semināriem, atved man rakstāmlietas. Tā sāku krāt,” stāsta I.Jansone. Arī klientes, uzzinot, ko meistare krāj, sākušas viņai to nest.

Rakstāmlietas ir daudzveidīgas: dažādu nozaru

uzņēmumu, veikalu, tādas, ko pasākumu organizatori pasūta prezentācijai. „Gadās arī pa kuriozām. Bankā parakstu dokumentu, bet rakstāmo neatdodu – bāžu somā, acīs skatoties, nevis pa kluso. Es pat teiktu – pa skaļo,” smeļ I.Jansone. Sirdij tīkamākā esot pildspalva ar futbolbumbu galā. Meistare bija arī pasūtījusi pildspalvas ar savas frizētavas nosaukumu *Pērle*: „Dāvināju katrai klientei.”

GODĀT PORCELĀNU

Tā gan nav vienīgā lieta,

ko Ilze kolecionē. Kopš rudens viņa sākusi krāt arī porcelāna traukus, un šajā procesā atkal iesaistīti citi cilvēki: „Gribu cildināt Latvijas mantojumu. Rīgas porcelāna fabrikas vairs nav. Mēs šos skaistos traukus nenovērtējam. Veikalā var iegādāties baltus traukus, bet tie nav skaisti – tiem nav dvēseles. Kolekcijā ir četras pilnas servīzes, ir šķīvji pa vienam, apgleznoti ar rokām. Man vislabāk patīk 50. gados tapušie trauki, bet ir arī krūzes, kas ražotas no 1930. līdz

Pildspalva ar futbolbumbu.

1950. gadam. Skaistākie trauki porcelāna fabrikai bija 70. gados, kad tie apdarināti ar zeltu.”

NO VĒSTURES

- Kā rakstāmlietas izmantotas niedres un bambusa nūjas (no 4000. g. p.m.ē.), spalvas (no 500. g. p.m.ē., plašāk no 700. g.).
- Ir dažādi pildspalvu veidi: tintes (no 1883. gada), lodīšu (no 1888. gada), gēla (no 20. gs. 60. gadiem), flomāstera veida un speciālsortimenta.
- Gadsimtiem ejot, cilvēks radījis daudz krāsu un formu pildspalvas, bet neviens kolecionārs nav varējis savākt visas. Visdārgākā maksā 730 000 dolāru, un tajā ir 840 dimantu. Pasaulē šādas ir vien 27.

Inta Jansone
Aijas Kņazes arhīva
un Lailas Liepiņas foto

PRIEKĀ AVOTI

Dzīve krāsainos nogrieznīšos

Kuldīdzniece Kristīne Mateviča pēc izglītības ir juriste, taču beigusi floristikas kursus un nu jau labu laiku visā Latvijā darbojas kā svētku noformētāja. Skaisto viņa saskata it visā: dziesmās, ābeļziedos, sniegā, lietū, saulrietā un gaistošos mirkļos. Taču ir arī nezūdoši prieki.

CEĻJUMI UN MĀJAS

„Ir sajūsma pēc lieliski pavadīta ceļojuma atgriezies mājās. Tā ir skaista sajūta, kas mani pavada, jo zinu, ka pēc kāda brauciena vienmēr atgriezīšos mājās.”

Sevi Kristīne raksturo šādi: „Esmu atvērta, manī ir liela jauda, un domāju, ka ik pa brīdim apgāžu kādu kalnu. Ļoti labi saprotos ar ziediem. Tas ir abpusēji, jo ziedi mani mīl. Nesen apzinājos savu es, un tas notika interesantā brīdī, kad internetā izlasīju šādu teikumu: „Vai tu sev patīktu, ja satīktu sevi?” Pasēdēju, padomāju un sapratu, ka teiktu – jā. Mēģinu priecāties par visu, un reti ir brīži, kad nepriecājos.”

KATRA JAUNA DIENA

„Es dzīvoju, es esmu. Vakaros saku paldies par pavadīto dienu. No rīta ar patiesu prieku, atverot acis, apzinās, ka ir jauna, mana pati labākā un skaistākā diena. Tiešām ar lielu pateicību esmu sapratusi, ka ir liels prieks no rīta pamosties. Kāds varbūt tajā rītā nepamostas, tāpēc man pirmais prieks ir iespēja dzīvot un spēt to novērtēt.”

PIEREDZE

„Tajā ir daudz skaista un mīla, bet bijusi arī vilšanās un pat sāpes. Bet, visu to pieņemot, es smaidu, jo tikai caur pieņemšanu un dzīves skolu iegūstam izaugsmi. Viss, kas mūs nenogalina, padara stiprus.”

LOTE UN ZUZE

„Man ir divas suņu meitenes, kas mani priecē: Lote un Zuze. Nešaubīgi varu teikt, ka suņi ir liels dzīvesprieks. Tie neļauj nevienā brīdī manā mājā ienākt depresijai. Dzīvnieki ir depresijas dziednieki.”

BĒRNI

„Man ir brīnišķīgi dēli, kurus es jau varu saukt par vīriešiem. Apzinās, ka viņu izvēlētais meitenes, kuras kļūs par sievietēm, būs laimīgas. Es to noteikti zinu, jo es savus bērnus ļoti labi pazīstu.”

ZIEDI UN KŪKAS

„Dekorēt – šķiet nobružāti tā teikt, jo tas, ko es daru ar ziediem, ir radīšanas process, kurā ir izjūtas, darbs un iznākums. Brīžiem šķiet: „Kā tas vispār tapa!” Gribu domāt, ka tas ir baudāmi gan acīm, gan dvēselei. Daru to ar lielu prieku un tiešām jūtos ļoti labi. Laikam jau banāli skan, ka tas ir sirds darbs, bet nezinu, kā lai citādi to nosauc. Tas vairo prieku, enerģiju, izaugsmi un radošumu. Tas viss dzīvo manī. Jūtos pateicīga, ka esmu to sevī atradusi. Turklāt es cepu greznas un gardas kūkas, kas māk iepriecēt.”

IK MIRKLIS

„Es sadalu dzīvi mazos, krāsainos nogrieznīšos. Pārsvārā labos, taču ir arī tādas krāsas nogrieznīši, kurus gribas ar dzēšgumiju izdzēst. Bet lai jau paliek, jo viss ir labs, jo nes savu enerģiju. Mani nesen uzrunāja kāds citāts: „Ja nenotiek tā, kā tev gribētos, tad Dievam tev ir citi plāni.” Tātad tam bija jānotiek kaut kā citādi.”

Katrīna Blaua
Kristīnes Matevičas arhīva foto

PASAULĒ

Kas tā par vietu? 22. kārta

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

Sena un gleznaina viduslaiku kalnu pilsēta uz stāvas tufas (akmens veida) klints ar daudzām nogāzēm. To, iespējams, apdzīvojuši villanoviešu kultūra, taču pirmie vēsturiskie pieminējumi saistīti ar 3. gadsimtu pirms mūsu ēras, kad tā bija etrusku pilsēta. Apkārtnē ir daudz arheoloģisko izrakumu vietu, kas liecina par etrusku klātbūtni. Pilsēta ir saglabājusī tipisko viduslaiku arhitektūru, tāpēc tūristi var izjust seno atmosfēru līkumainās alejās, šaurās ieliņās, pagalmos, ielūkoties pagrabos, kas izrakti tufā. Klints augšpusē impozantais cietoksnis ir viens no svarīgākajiem saglabātajiem militārās arhitektūras piemēriem.

Atbildi gaidām līdz 17. jūnijam 11.00, to sūtīt konkursam *Pasaules pazinējs, Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai iemest redakcijas durvju pastkastē.

21. kārtas atbilde: Anhela ūdenskritums Venecuēlā.

Pareizi atbildējuši: Gunita Rībena, Ausma Kreidere, Vineta Kondraņicka, Daina Gerente, Gunta Folkmane, Indra Grandava, Velta Višņevska, Inese Midrijāne, Gunta Grundmane, Vilnis Bēniņš.

Konkursu atbalsta veikals Cikāde.

VĒSTURE

Kurzemnieks sadarbībā ar Kuldīgas novada muzeju piedāvā konkursu, kas liek papētīt vēsturi vai vienkārši atcerēties dažādus notikumus Kuldīgā, Skrundas un Alsungas novadā.

22. jautājums

Muiža fotografēta 1961. gadā. Kā to sauc, un kur tā atrodas?

Atbildi un, ja ir, arī atmiņu stāstu par attēlā redzamo līdz 17. jūnijam 11.00 sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

21. jautājuma atbilde: Vintelera tūku fabrika Kuldīgā darbu sāka 1885. gadā.

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Maija Viļuma, Ausma Kreidere, Ingars Neimanis.

FOTOKONKURSS

Kas šajā attēlā ir citādāk? Atrodi neatbilstības!

Konkursu atbalsta

Atbildes līdz 17. jūnijam 11.00 sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai fotoattēlu, izgriezto no laikraksta (ne kopētu), sūtīt redakcijai 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemest redakcijas vēstuļu kastītē.

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Indra Grandava, Velta Višņevska, Ingars Neimanis, Ausma Kreidere.

JŪNIJA ERUDĪTS

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un līdz 17. jūnijam 11.00 sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Atbilde: konkursa *Eiropas kultūras galvaspilsēta 2027* 1. kārtai Kuldīga iesniegusi pieteikumu ar nosaukumu *Mājas straumes*.

Pareizi atbildējuši: Gunita Rībena, Ausma Kreidere, Daina Gerente, Gunta Folkmane, Indra Grandava, Velta Višņevska, Ingars Neimanis.

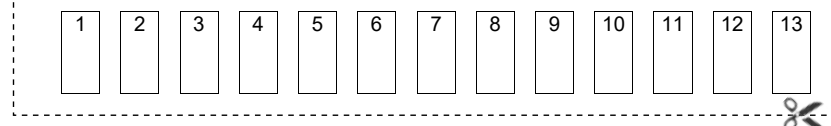
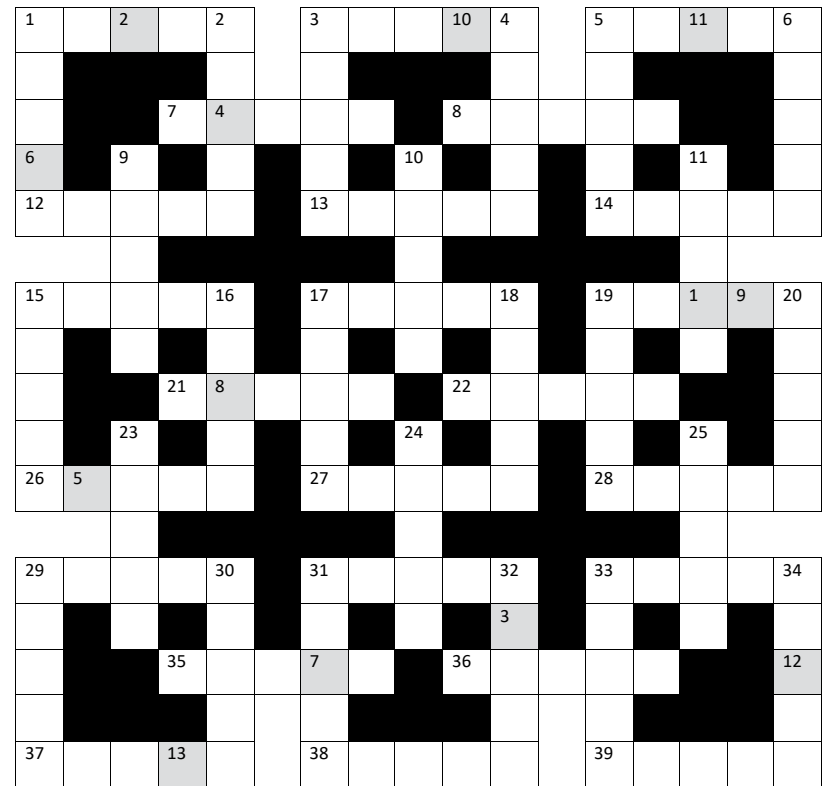

Konkursu atbalsta veikals Pindzele.

Kur top emocionālais labirints jeb sajūtu taka?

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi Daina Skribane.

Risinājumu gaidām līdz 17. jūnijam.

Horizontāli. 1. Poligrāfijā piecu punktu (1,88 mm) burts. 3. No siksnām darināts zirga aizjūga piederums, ko lieto saku vietā. 5. Viengadīgs liepu dzimtas tropu šķiedraugs. 7. Kreiļi (apv.). 8. Slaidi, garnelēm līdzīgi vēži, okeānos dzīvo baros, kas sver līdz diviem miljoniem tonnu. 12. Tēls dāņu rakstnieka H.K. Andersena pasākā *Meža gulbji*. 13. Spožākā zvaigzne Jaunavas zvaigznājā. 14. Smaržīga mājas un meža oga. 15. Sāmu tradicionālais dziedājums. 17. Plāksnīte pie precēm, bagāžas, kurā atzīmēti kādi dati. 19. Krievu rakstnieka A. Tolstoja (1883–1945) romāns ... *ceļi*. 21. Itāļu komponista V. Bellīni opera. 22. Veicas, sekmējas. 26. Senlatviešu vakarēšanas gaismekļi. 27. Latviešu dziedātājs (1878–1966). 28. Apakšzemes ūdens dabiskās iztekas virs zemes. 29. Leģendārais trauks, kas lietots svētajā vakarēdienā. 31. Aušanas stāvu piederumi. 33. Palī. 35. Periodiski applūstošas, purvainas pļavas (ezeru, upju krastos). 36. Zaudē parasto kārtību. 37. Amerikāņu rakstnieka E. Hemingveja nepabeigtais romāns ... *straumē*. 38. Dabiska ūdenstilpe saus-zemes iedobumā, padziļinājumā. 39. R. Paula dziesma.

Vertikāli. 1. Vācu automobiļu konstruktors (1875–1951). 2. Pilsēta Ungārijas ziemeļos. 3. Nelielas, klinšainas saliņas pie zemiem, robotiem jūru un ezeru krastiem seno apledojuumu apgabalos (Skandināvijā, Kanādā un citur). 4. Dabas parādība. 5. Tēls R. Blaumaņa novelē *Nāves ēnā*. 6. Kāršu spēle. 9. Vārnu dzimtas putns. 10. No piena vai biezpiena gatavots pārtikas produkts. 11. Pavadonis ekspedīcijās uz Himalajiem Nepālā. 15. Zvejas rīki. 16. Smalki, asi, adatveidīgi graudzāļu zieda plēksnes veidojumi. 17. Paresns, pagarš, parasti nodarināts koks. 18. Grāmatu izdevniecība Rīgā. 19. Ar dziirdi uztverama svārstība. 20. Slavens mākslas muzejs Florencē. 23. Vairākkārt cērtot, šķelt, dalīt, drupināt. 24. Neliela epizode (daiļdarbā, parasti lugā). 25. Neskaidri, zemā balsī pasaka, izrunā. 29. Īpašas restes cepšanai. 30. Rīcība (kādos apstākļos, situācijā). 31. Ostas pilsēta Francijas rietumos. 32. Zemes garozas apakšējā kārtā. 33. A. Upīša (1877–1970) pirmais romāns. 34. Trotuārs.

Pareizā atbilde: FERMENTATORS – aparāts mikroorganismu kultivēšanai un dažādu vielu (antibiotiku, aminoskābju, fermentu) mikrobioloģiskai sintēzei.

Atbildes

Horizontāli. 3. Viola. 8. Bionika. 9. Gambīts. 10. Irīda. 11. Bīdmērs. 12. Erebus. 13. Trass. 14. Zemgali. 17. Abscess. 21. Epiderma. 22. Bruslaks. 24. Smaržas. 28. Pavēste. 31. Vjets. 32. Recepte. 33. Idumeja. 34. Kreda. 35. Staņica. 36. Mērmuca. 37. Sleja.

Vertikāli. 1. Biolīze. 2. Rīgvēda. 3. Vaišsti. 4. Ovišrags. 5. Agadesa. 6. Amorets. 7. Ateisms. 14. Zieds. 15. Moiva. 16. Lērga. 18. Blusa. 19. Epafs. 20. Suste. 23. Slenģene. 25. Mielīts. 26. Žiperis. 27. Sveikas. 28. Psiloma. 29. Vaučers. 30. Tējnica.

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Velta Višņevska, Gunta Grundmane, Bruno Mekšs, Gunita Rībena, Gunta Vāciete, Vilnis Bēniņš.

Atmiņjumu, izgriezto no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemetiet redakcijas vēstuļu kastītē!

Uzvarētājam dāvana gādāta sadarbībā ar salonveikalu Akcent's.

PĀRDOD

Vieglās automašīnas **PIEKABI MAZ 8114**. Tālr. 25981300.

SIA **Vēvers** ražo un piegādā priedes **KOKSNES** produkciju: skaidu briketes (130 EUR/paleta), šķeldu, mizas, skaidas, klucīšus (35 EUR/1,3 m³ Big Bag). Tālr. 26651831.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar visu piegādi Kuldīgā 135 eiro par paleti. Tālr. 20331463.

SIA **AJG plus** – sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

MALKU maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

Visu veidu **MALKU**. Tālr. 26153187.

Skaldītu un kluču **MALKU**. Tālr. 20396500.

Skaldītu un šāļu **MALKU**. Tālr. 24877409.

Pārdod ar piegādi zāģētavas atgriezumus **MALKU**; skaldītu malku; 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

MALKU klučos, krāmētu, piegādi nodrošina, cena: 30 EUR/m³. Tālr. 26632723.

Pārdodam **CŪKGAĻU** (svilinātu), vidējais pusliemeņa svars: 40–45 kg, min. pasūtījuma daudz. – 1/4, piegāde bez maksas, 2,60 eiro/kg. Tālr. 28890462.

CŪKGAĻU, ceturtdaļu vai puscūku, ar piegādi. Tālr. 29580000.

2 mēn. vecus dējējvistu **JAUNPUTNUS**. Tālr. 29422031.

DAŽĀDI

AUTOMAŠĪNU Audi, VW, Škoda REMONTS, diagnostika un rezerves daļas. Atrodas Kuldīgā, Graudu ielā 5a, iepriekš zvanīt. Darba laiks 10.00–18.00. Tālr. 27119840.

Remontējam un liekam jaunus **JUMTUS**, jumtu konstrukciju montāža, fasādes siltināšana un apdare, materiālu piegāde. Tālr. 22489517.

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.

Ātri un lēti ierīkojam **DZIĻURBUMUS**. Tālr. 29605105, 28205914.

DZIRDĒS APARĀTI: tirdzniecība, rezerves daļas, remonts. 16. jūnijā no 10.00 līdz 13.00 Kuldīgas poliklīnikā. Tālr. 26019076.

VAJADŽĪGI

SIA **Gabriēla** (49002001356) veikals **Eldo** Skrundā piedāvā darbu **PĀRDEVĒJAM**. Alga: 650 EUR. Pieteikties: gabriela.lietvede@gmail.com vai pa tālr. 63242351.

SIA **Gabriēla** (49002001356) veikals **Citro** Kandavā piedāvā darbu **KON-DITORAM**. Alga: 700 EUR. Pieteikties: gabriela.lietvede@gmail.com vai pa tālr. 63242351.

SIA **Baloži & Ko** (40103018119) aicina darbā **TRAKTORTEHNIKAS VA-DĪTĀJU**. Stundas likme: sākot ar 5,80 EUR/st. Zvanīt darba dienās no 8.00 līdz 17.00 pa tālr. 29208323 vai rakstīt e-pastā: baloziunko@inbox.lv.

PĒRK

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 20294598.

TRAKTORUS, PIEKABES un lauksaimniecības inventāru. Tālr. 25357742.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

DĀRZĀ

No 15. līdz 22. jūnijam

Ārija Rudlapa,
agronome

15.–17. jūnijs. Augļu dienas. Lasa ogas, novāc rabarberu kātus. Konservē, gatavo ievārījumu. Kopj gurķus un tomātus, kā arī ābeles, noplūcot un izlaužot liekos dzinumus. Vēl var paspēt iesēt cukurzirnus

un sviesta pupiņas rudens ražai. Pļauj zāli ziemas lopbarībai.

18.–20. jūnijs. Sakņu dienas. Sēj burkānus, bietes, kāļus, rāceņus, turnepšus rudens ražai. Bietes un kāļus var stādīt arī ar iepriekš izaudzētiem dēstiem. Sēj zāli un stāda kokus un krūmus no konteineriem. Varētu teikt, ka pēdējais laiks iestādīt visu, kas bija plānots, bet nebija paspēts. Jārēķinās, ka nāksies krietni laistīt.

21. jūnijs. Ziedu diena. Sakārto puķu dobes. Izrok tulpes, stāda vasaras puķes un ziemcietes.

Narcises var pārstādīt no dobes dobē. Sēj divgadīgās puķes, piemēram, studentnelķes, mārpuķītes un citas, kā arī nektāraugus. Apgriež neizskatīgos dzinumus un krāšņumu zaudējušās ziedkopas gan ziemcietēm, gan vasaras puķēm. Griež zarus pirtslotām un vāc ārstniecības augus.

22. jūnijs. Lapu diena. Sēj garšaugus, skābenes un vasaras otrajai pusei piemērotus salātus, kā arī zāli un zaļmēslojuma augus. Stāda kāpostaugus. Visu laista.

IESPĒJA

Palīdzība smagā diagnozē

Katru gadu notiek vairāk nekā 20 valsts samaksātas psihosociālās rehabilitācijas programmas, kurās var saņemt speciālistu atbalstu, informāciju par slimību, kā arī dzirdēt pozitīvu pieredzi, kā pārvarēt ļaundabīgā audzēja radītās psiholoģiskās sekas.

Biedrība *Dzīvības koks* iesaistījusi vairāk nekā 20 dažādu nozaru

speciālistus: psihologus, mākslas terapeitus, fizioterapeitus, ārstus un māsas, kustību un uztura speciālistus, kas specializējušies onkoloģijā, kā arī sociālos darbiniekus.

Psihosociālās rehabilitācijas programmas galvenās daļas ir: grupu nodarbības (psihoterapija, mākslas terapija), fiziskās nodarbes (fizioterapija, spēka vingrošana, nūjošana), lekcijas (par uzturu,

dzīvi pēc diagnozes, atbalstu u.c.), individuālas konsultācijas. Svarīgs elements ir pieredzes apmaiņa. Var pieteikties *Dzīvības koka* mājaslapā.

Palīdzība ieviesta kopš 2009. gada, taču kā valsts programmas tās ir kopš 2018. gada. Katru gadu psihosociālo rehabilitāciju saņem vairāk nekā 500 pacientu un viņu tuvinieku.

Izvēlies savu ceļu!

Līdz 18. jūnijam Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA) visā Latvijā rīko tiešsaistes pasākumu *Esi savas karjeras virzītājs*.

Tiek sniegts praktisks atbalsts darba meklētājiem, organizējot tikšanos ar darba devējiem un karjeras konsultantiem. Var piedalīties šādās nodarbībās: 15. jūnijā – kā rakstīt motivācijas vēstuli; 16. jūnijā – ko sacīt darba intervijā tiešsaistē; 17. jūnijā – kā darba meklējumos izzināt savus resursus; 18. jūnijā – kā izvairīties un sasniegt karjeras mērķus. Jāpiesakās iepriekš, aizpildot anketu vietnē www.nva.gov.lv. Dalība ir bez maksas. Karjeras dienas NVA rīko ceturto gadu.

W SVEASKOG
BEZ MAKSAS attīra no krūmiem laukus un citas aizaugušas platības.
PĒRK zarus, cirsmu atlikumus, šķeltojamu materiālu.
☎ 25 622 293 (Ārija)

LĪDZJŪTĪBAS

Vakarzvaigzne mirgo klusi,
Sirds nu mieru atradusi.

/A.Lūsis./

Izsakām līdzjūtību Intai Korsītei,
MIERVALDI pēdējā gaitā izvadot.

Ēdoles kultūras nams un folkloras
kopa *Ēdoles ķists*

Es jau aizeju atmiņā,
Siltā sapnī zem dzimtenes spārna.

/T.Skrīna./

Jadviga, mūsu līdzjūtība tev, no brāļa
uz mūžu šķiroties.

Mājas Avoti iedzīvotāji

Mījo tēt, cik ļoti grūti
Tevi zemes klēpim dot,
Atvadoties sveikas sūtīt,
Dziedāt dziesmu pēdējo.

/Z.Purvs./

Tēti viņsaule pavadot, izsakām līdzjūtību kolēģei Agrītai Šneideri.

SIA *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* kolektīvs

No visiem tālumiem ir atpakaļ ceļš,
No laika tāluma nekad.

/E.Vēciņa./

Mūsu līdzjūtība MĀRTIŅA PIVORA
tuviniekiem, no viņa atvadoties.

Mārtiņa 8.b klase

Sirds nepukst vairs,
Bet vēl tai bija skanēt
Un acīm mirdzēt, dzīvi vērojot.

/J.Sudrabkalns./

Izsakām līdzjūtību Lāsmai Liekmanei,
tēti mūžībā izvadot.

Audzūģimeņu atbalsta centrs
Liepāja, biedrība Estere un
apvienība *Terēze*

Lasi mūs arī internetā: www.kurzemnieks.lv!

KURZEMNIEKU
JŪLIJAM UN OTRAJAM
PUSGADAM
var abonēt:
LĪDZ 28. JŪNIJAM
· pastā,
· pie pastniekiem,
· redakcijā un
www.abone.pasts.lv
(ietaupot 1,50 eiro);
LĪDZ 20. JŪNIJAM
pa informatīvo tālruni 67008001 vai 27008001.

Ērcu sezona sākusies – kā sevi pasargāt no nevēlamajiem draugiem

Joprojām drošākā un sezonai atbilstošākā izklaide ārpus mājām daudzām ir pastaigas brīvā dabā.

Tomēr arī atpūtai mežā vai plāvā ir jābūt drošai, jo īpaši ņemot vērā, ka aktīvi sākušas rosīties ērces, kas pamodušās pēc ziemas miega. Kā pasargāt sevi, atrodoties dabā, kā arī kāds ir pareizs *dreskods*, skaidro *Fjällräven* aktīvās atpūtas eksperts Lauris Piņķis.

Ērces, kuras dzīvo mežos, krūmājos, izcirtumos, nekoztās plāvās un to apkārtnē, arī piemājas dārzā un parkā, kur ir neizplauta zāle, ir bīstamas tā encefalīta vīrusa dēļ, kas cilvēkam var izraisīt smagu saslimšanu. Speciālisti norāda, ka vislabākais veids, kā

pasargāties no ērcu encefalīta, ir vakcinēšanās, tomēr svarīgi atcerēties, ka vakcinēšanās pasargās no ērcu encefalīta, bet ne no pašām ērcēm un Laimas slimības, tāpēc, dodoties dabā, jāievēro atbilstoši drošības pasākumi.

IZVĒLIES PIEMĒROTU APĢĒRBU

Dodoties dabā, izvēlies gaišas krāsas apģērbu, uz kura ērces varētu viegli pamanīt, pielāgo to tā, lai ērces nevarētu zem tā pakļūt, piemēram, izvēlies kreklu vai džemperu ar pieguļošām piedurknēm, savukārt bikses ieteicams izvēlēties tādas, kuras potīšu daļā ir šauras, un, tās labi nosedzot, papildus tam izvēlēties

augstos apavus, kuros iespējams salikt bikšu galus.

IZMANTO AIZSARDZĪBAS LĪDZEKLI

Pirms došanās dabā uz apģērba un minimāli uz ķermeņa ādas ieteicams izsmidzināt insektus atbaidošu aizsardzības līdzekli.

PĀRBAUDI DRĒBES UN ĶERMENI

Pēc uzturēšanās dabā pat tad, ja tas ir piemājas dārzs, pārbaudi, vai uz drēbēm un ķermeņa nav ērces. Atceries to, ka ērces mājās var atnest mājdzīvnieki vai arī pats – ar puķēm, zariem, ogām un sēnēm.

Katrīna Blaua

aicina darbā

ŽURNĀLISTU.

Līdz 1. jūlijam gaidām tavu pieteikumu

e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv. Vairāk – pa tālr. 29463930.

(SIA Jaunais kurzemnieks, reģ. nr. LV 46103003635)

Labi:

- ja tu interesējies par visapkārt notiekošo;
- ja esi komunikabls un dzīvespriecīgs;
- ja tev patīk rakstīt un fotografēt;
- ja tev patīk ceļot.

Pavisam labi, ja ir rakstīšanas pieredze un svešvalodu zināšanas.

Mēs piedāvājam:

- radošu, dinamisku, dažādi attālinātu darbu;
- draudzīgu kolektīvu;
- iespējas tālākizglītībā;
- atalgojumu atkarībā no pieredzes un ieguldītā (sākot ar 750 eiro).

FOTOREPORTĀŽA

Multimāksla ienāk Skrundā un citos novados

„Ideja par mākslinieku darbu tirdziņu radās mūzikas producentam Sandim Mohovikovam. Tā kā valstī ir epidemioloģiski ierobežojumi, nonācām pie domas, ka mūziķus un māksliniekus vajag atbalstīt,” stāsta sestdien Skrundā satiktā pasākuma *Multimāksla* rīkotāja Vita Mohovikova. Te Latvijā pazīstami cilvēki tirgo savus darinājumus.

Māksliniece Elita Patmalniece (pa labi) atvedusi ne tikai kleitas, bet arī šobrīd populārās sejas maskas.

Vita Mohovikova, viena no tirdziņa *Multimāksla* organizatorēm, priecājas, ka iesaistījušies tik daudzi Latvijas mākslinieki un arī apmeklētāju netrūkst.

Mūziķe Aija Andrejeva novērtē iespēju beidzot parādīt savus apdrukātus krekļus un džemperus, kas bija paredzēti viņas lielkoncertam.

Operdziedātājs Sergejs Jēgers: „Mākslinieki vairs nevar darīt to, ko ikdienā, tāpēc atliek darīt to, ko viņi māk vēl.”

TV personība Roberto Meloni stāsta, ka viņa recepšu grāmatās atrodamas arī citu slavenību, piemēram, Baibas Sipiņieces-Gavares un Marijas Naumovas, bērniņas receptes un foto-grāfijas.

Skrundeniece Agita Dēvica: „Ja reiz tāds tirdziņš atbraucis pie mums, kā lai nepriecājas!”

Tūre notiek pa visu Latviju kopš maija un turpināsies līdz augustam. Tā kā pat operas mūziķi kļuvuši par ielu muzikantiem, šajos tirdziņos var dzirdēt arī dažas dziesmas, piebilst Vita.

Dziedātāja Aija Andrejeva gribējusi beidzot satikties ar cilvēkiem: „Šī ir laba iespēja gan tirgot savas lietas, gan būt kopā ar citiem.” Viņa piedāvāja apdrukātus krekļus un džemperus, kas bijuši gatavi jau pirms gada Siguldas lielajam koncertam, bet tas atcelts.

„Skrundā būt vienmēr ir forši!” izsakās māksliniece Elita Patmalniece. Tā kā Elita ar tirdziņa organizatoriem sadarbojas ikdienā, arī te ir ar lielāko prieku. Viņa atvedusi savas

krāšņās kleitas, krekļus, traukus un sejas maskas. „Tā esmu es, un tās ir manas gleznas uz dažādām lietām,” par kolekciju saka autore.

Ēdienu raidījuma vadītājs Roberto Meloni saka – beidzot būt starp cilvēkiem ir tik skaisti: „Mums vajag to mīlestības apliecinājumu un gandarījumu no cilvēkiem, ka viņiem patīk tas, ko mēs darām. Tā ir lieliska enerģijas apmaiņa.” Viņš piedāvāja divas savas jaunākās recepšu grāmatas *Pa Latvijas novadiem ar Roberto* un *Pa bērniņas garšām ar Roberto*, kurā var atrast arī viņa mammas slaveno lazanju.

Skrundas skolotāja Agita Dēvica, kura atnākusi kā apmeklētāja, piekrīt, ka beidzot būt starp cilvēkiem

ir jauki, jo uz gadatirdziņiem viņa ar vīru brauc katru gadu. Iegādājusies Guntara Rača grāmatu, par kuru jau ilgi sapņojusi. Savukārt kuldīdznieks Ilgvars atzīst: vēl neko nesaprotot, kas notiek. Atbraukt ierosinājusi sieva, jo gribējusi satikt māksliniekus un salīdzināt, kā pasākumi notikuši pirms kovida un kā ir tagad, piedevām Skrundas estrādē nekad nav būts. Ilgvars jau gan bija paspējis no dziedātāja Sergeja Jēgera iegādāties dažādus gardumus.

Pats S.Jēgers, kurš kopš novembra esot kļuvis par mājražotāju, jūtoties burvīgi: „Katrā pilsētā cilvēki ir atsaucīgi, visi noilgojušies pēc tikšanās, sarunām un fotografēšanās.” Viņš bija sagatavojis dārzeņu

konservus: rasoļņiku, biešu salātus, marinētus sīpolus želejā, marinētas bietes aukstajai zupai un daudz ko citu. „Man patīk tas, ko daru. Man ir 42 gadi, un šajā vecumā es nedaru neko tādu, kas man nepatīk.”

Dziedātāja Olga Rajecka jutās ārkārtīgi priecīga par pirmo līdzjutēju, kurš iegādājies viņas paštaisīto sveci. Daudziem mājās pāri palikušas krūzītes, kuras varot izmantot sveču liešanai: „Tas ir sojas vasks, ko braucu uz Cēsīm iepirkt, lai būtu ļoti maiga krāsa. Smaržai izmantoju pašas audzētas lavandas. Man tā šķiet ļoti skaista dāvana.” Olga tirgoja arī skaistas galvas rotas.

Katrīna Blaua
Lauras Vilertes foto